

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VÁRNAY ELEMÉR

Sorsdöntő évek

A Popolo di Roma mondja, hogy „történelem döntő éveit éljük” és egy olasz lap ma nem írhat olyasmiről, ami kormányának felfogásával ellentétben van.

Mi abból, hogy döntő évek közelednek, keveset látunk és még kevesebbet éreztünk, pedig szabad tudnunk, hogy mi van körülöttünk a nagy világban. De csupán táviratokból mindig csak egyes eseményekről értesülünk és a helyzetekről eleven képet nem kaphatunk. Ha lehetséges volna az, hogy valamely magas figyelőhelyről egyszerre láthassuk az összes országokat és a népeket, a bekövetkező történelmi események sohasem lennének meg bennünket. De sajnós, azt sem látjuk, hogy mi történik a közelben?

Az Events című amerikai folyóirat decemberi kötetében éppen most olvastam egy szenzációs cikket, melynek címe: When London held its breath. (Mikor London visszafojtotta lélegzetét.) Miért fojtotta vissza lélegzetét? Mert remegett. És mikor volt ez? 1938. szept. 27-én. Mi akkor azt hittük, hogy a négy nagyhatalom a szudétánemetelekről tárgyal, az angolok pedig azt hitték, hogy „holnap kezdődik a háború, nem a cseh-néme: határon, — hanem Londonban”. És az izgalom az egész Angliában sokkal nagyobb volt, mint 1914 augusztus 4-én este 11 órakor, mikor az angolok hadat üzentek a németeknek. 1938 szeptember 25-én, vasárnap reggel arra ébredtek a londoniak, hogy az éjjel a parkokban árkokat és gödröket ásak a légítámadást elhárító útegek számára s a fontosabb középületeket és múzeumokat homokzsákokból építettkel védték körül. Mindenki arról beszélt, hogy „mennyi kárt okozhat a német, míg le nem verik”? De azért másnap, hétfőn a londoni iskolákban minden gyermek kapott egy vasuti jegyet Skóciába, vagy Walesbe és minden jegyre rá volt nyomtatva, hogy melyik vonatra érvényes és hogy melyik pályaudvarról indul a vonat vészjel esetén... Híztéria fenyegeti az embert, mikor az Events cikket olvassa, — az a híztéria, mely három napon át uralkodott Angliában, néhány héttel ezelőtt. Az angolok tudják azt, amit mi nem tudunk: hogy mibe került nekik a béke megővése — egyelőre. De hogy e nagy izgalom után sokkal jobban készülnek, mint valaha, az iránt senkinek sem lehet kétsége.

Akadnak, akik azt mondják, hogy pesszimista vagyok. Pedig nem vagyok pesszimista, csak nem vagyok vak. Azt látom, hogy a világon mindenütt sok baj van. Az egyik nagyhatalom azt mondja: „En vagyok a legerősebb!” A másik nagyhatalom azt mondja: „En vagyok a legerősebb!” Nem kell katonának, sem diplomatának lenni ahhoz, hogy az ember ebből megérse a helyzetet: aki erős, de nem gazdag, annak a mielőbbi cselekvés az érdeke, annak pedig, aki gazdag, de még nem erős, az a legfőbb érdeke, hogy a hatalmi kérdés most még ne kerüljön döntésre. Szeptember 28-án hajnalban Münchenben Anglia tiszterakkora áldozatot is meghozott volna a békéért, mint amennyit áldozott.

Azonban Napoleon nem alaptalanul nevezte az angolokat kalmár népek: az angolok nem is szegyelek, hogy ők kalmárok. Ők mindazt, amibe nekik a béke került, felírák, az utolsó pennyig és igen hajlamosak ehhez még az egykor behajlandó kamatokat is hozzászámítani, mivelhogy az angolok akkor is számolnak, amikor diplomaták, vagy hadvezérek. Azt nézik: mibe kerül? S ha biztos nveserésé igérkezik, már benne is vannak az íztetben, de a világháború tapasztala ai után kockázatos dologra többé nem vállalkoznak. Ha Anelia még egyszer háborúba fog bocsátkozni, előbb meggyőződik róla, hogy tulerije legalább is háromszorosa. Csütörtökön a City diszebedjén azt mondotta Chamberlain:

Az ország színe-java lép be nap-nap után a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába

Vajda Sándor fellépéskeltő nyilatkozata az új politikai pártalakulásról

București, december 21. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához való csatlakozások az egész országban határtalan lelkesedés közepette történnek. Amint látható, Ernest Urdăreanu csatlakozásától kezdve, — aki mint egyszerű polgár lépett a pártba, — az ország legegyszerűbb lakosáig, az új párt mozgalma rövid idő alatt uralja az összlakosság polgári öntudatát. Számottevő szellemiségek, volt miniszterek, dícsőséges mulú katonatisztek, a közigazgatás volt vezetői, az új generációt képviselő ifjúság haladéktalanul válaszoltak a felhívásra. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára a nemzeti öntudat hatalmas győzelme.

BELÉPÉSI NYILATKOZATOK

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára.

„Egész lelkesen csatlakozom az ország ujjáépítésének művéhez”.

E. Urdăreanu.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Ugyanazon érzelmeiktől áthatva, amelyek volt kártársaimat, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának megteremtésére vezetek, kérem az új pártba való beirattatásomat”.

Ion V. Stîrcea.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Alulírott, családóm hagyományainak nyomán haladva, amely az évszázadok folyamán oly sokat harcolt a román ügyért, kívánok én is szerény erőmmel hozzájárulni az ország ujjáépítésének művéhez, egyben kérem a pártba való felvételemet”.

A. Mocsenyi.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Alulírott Constantin Flondor, tudomást szerezve a Monitorul Oficial 293-ik számában közzölt 4321/1938. számú rendeletéről, amelynek alapján megalakul a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára, azon óhajtól áthatva, hogy hozzájáruljak az országépítő munkához, sietek csatlakozásomat bejelenteni, kérvén a párt legelső névjegyzékébe való beirattatásomat”.

Constantin Flondor.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Alulírott Ion Manulea, orvos, azon óhajtól áthatva, hogy szerény erőmet a mű szolgálatába állítsam, kérem a párt tagjai közé való felvételemet”.

Manulea.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Alulírott, azon óhajtól áthatva, hogy hozzájáruljak az ország ujjáépítésének munkájához, kérem a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való felvételemet”.

Nic. Condiescu.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Tudomásomra jutván a nemzet és az ország haladása érdekében a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának megalapítása, kérem a pártba való felvételemet, hogy hozzájárulhassak ehhez az ujjáépítő munkához”.

Gh. Stavăr.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának.

„Meleg entuziázmussal és a felemelő akció sikerébe vetett hittel kérem a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának pártjába való felvételemet”.

Ion Mitileneu.

„Anglia nagy pénzügyi erőforrásai hosszabb tartamú háborúban nagyon könnyen döntő tényezőzők lehetnek”. Ez az óvatos nyilatkozat — angol stílus. Ne gondolja senki, hogy Anglia csak pénzzekrények megtömésével készül a „sorsdöntő évekre” és ne gondolja senki, hogy háború esetén újra létrejönne az antant.

Bonnet francia külügyminiszter ugyan nagyon erősen mondogta a minap, hogy „ha Angliát megtámadják, Franciaország egész szárazföldi, tengeri és légi haderejével segítségére siet”, — de a legkisebb garancia sincs arra, hogy akkor, amikor háború lesz, még mindig Bonnet lesz a francia külügyminiszter.

De hátha szövetségi szerződés van Anglia és Franciaország között? Könnyen meglehet, hogy van. De a szövetségi szerződések olyanok, min az amerikai kereskedelmi szerződések: anynyiban érvényesek, amennyiben teljesítik őket. Ez ugy-e furcsa? Ha én Amerikában szerződöm valamely munka elvégzésére, de a munka megkezdése előtt az akivel szerződtem, visszalép, semmit sem követelhetek a meg sem kezdett munkáért. Angol felfogás szerint, ha a szövetséges siet, az nagyon szerencsés dolog: de Anglia arra készül, hogy a játékok egyedül is megnyerje.

Az olaszok Tuniszt „nyil: kérdéssé” tették: Suezben is vannak igényeik: az olasz népgyűlések szava: Malta, Savoya, Nizza, Corsica, Djibuti.

A belsők „védelmi állapotba” helyezik az Alsó-Kongót!

Az angolok, amerikaiak, franciák közösen

tiltkoztak Tokióban Japán tervei ellen és a kormány „kiterő választ adott”.

Japán befejezte a Szibériába vivő négyezer kilométeres vasút építését, — aligha turista célokra.

Az embernek valóban nem kell pesszimistának lenni, hogy mindezekből, továbbá Amerika minden képzelet felülmúló fegyverkezéséből megérezze a „sorsdöntő évek” közeledését, melyekről még eddig senki nem beszél nyíltan, csak Mussolini sajtója.

Ha tudjuk, milyen nagy a német gazdasági térhódítás Közép- és Dél-Amerikában, akkor megértjük, mit jelen: Hudson angol kereskedelmi miniszternek az a bejelentése, hogy Anglia felveszi a kereskedelmi versenyt az agrár-államokban, még Közép- és Kelet-Európában is, és ebben a versenyben szükség esetén olyan eszközöket fog alkalmazni, „amilyent még nem látott a világ”.

Az ilyenekből szokott baj kerekedni és nem holmi „eseményekből”, melyeket nyilatkozatokkal is el lehet intézni.

Az én opimista nézetem mindezekről az, hogy az apró bajok, melyek miatt ma az egész világ panaszodik, sem maguktól meg nem gyógyulnak, sem helyi intézkedésekkel nem orvosolhatók, — ehhez egy nagy, történelmi sorsfordulat szükséges, mely, mint mondani szokás, „előre veti árnyékát”. Igen valószínű, hogy mi nem leszünk közel az útközponthoz; mégis Cromwell jelszavát tartom követendőnek: „Bizunk Istben, de tartsuk szárazon a puskapor!”

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának. Alulírottak: Filotti C. Ioan, Filitti C. Alexandru, kérjük a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának pártjába való beírásunkat. Mindenben osztjuk azokat a magas célokat, amelyeket ez az országvezető párt maga elé tűzött.

Filitti C. Ioan.
Filitti C. Alexandru.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának. „Ugyanazokon a kipróbált utakon haladva és meleg meggyőződéstől áthatva, amelyeken írásban és politikában szolgáltam — csatlakozom a román nemzeti eszmé diadalának és monarchikus fényű arcvonalához.

Eugen Titcanu.

„Kérem a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának pártjába való beírásomat, amelyért teljes szívemből fogok küzdeni.”

Anton Bibescu.

„Ugyanazon érzelmek, amelyek a megszüntetett politikai pártból való kilépésemre indítottak, buzdítanak, hogy tudomásukra hozzam a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához való csatlakozásomat.”

Alexandru Radian.

„Szerencsekívánataimat fejezem ki a most életbeléptető román politika rendszeréhez és kérem a pártba való felvételemet.”

Manu Ielkész.

„Teljes szívemből üdvözlöm a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának megalkotását, amelyben az ország minden fiának hazánk alapjait kell látnia. Kérem a pártba való felvételemet.”

Dragos Protopopescu.

„Mint a pártok elleni küzdelem kipróbált harcosa, maradék nélkül csatlakozom a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához.”

Nichifor Crainic.

„Egész lelkemmel azonosítom magam a nemzeti öntudat politikai mozgalmával és kérem a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való felvételemet.”

I. Valjean.

AZ UJSÁGÍRÓK KOLLEKTIVE LEPTÉK BE

A felsoroltakon kívül még a következők jelentették be az új pártba való belépésüket: Carol N. Mitileneu, Radu Portocală, Eraclie Nicolae, Andrei Corbeanu, Dem. I. Dobrescu, Radu Lohci, Ghiulet Nicolae egyetemi tanár, Georgeșcu Vâlcea, a legfőbb közigazgatási tanács tagja, Martian tábornok, Livezeanu tábornok, George Nanes tanár, Ureche alezredes, Albinovici ezredes, Stefan Vlădescu és Virgil Molin, a vidékiasztó 14 szervezete nevében.

VAIDA SÁNDOR NYILATKOZATA

A „Tribuna” című kolozsvári kormánylap szerkesztője, Liviu Hulea, a „Nemzeti Ujjászületés Frontja” megalakulásával kapcsolatosan beszélgetést folytatott Vaida Sándor királyi tanácsossal. Vaida mindenképp kijelentette, hogy legfőbb ideje volt egy olyan szerv megalakításának, amely magába foglalja a nemzet dinamikus elemeit, tekintet nélkül ezek hajdani pártállására. Az új politikai szervezetnek a közvéleményre gyakorolt benyomása bizonyítja, hogy az egység szellemét máris megvalósultnak lehet tekinteni. A szervezet létrehívói ugyanis a nemzeti szolidaritás eszméjének adtak kifejezést, amikor megvalósították öfölsége, a király fegyelmű és legmagasabb egységét képező gondolatát. Az uralkodó bölcsessége és államvezetői gyakorlata állandó nagylelkű kezdeményezéseket sugalt, ezek széthatalását azonban részben, vagy egészben meggátolta az az ólomfal, melyet a népi tömegek és egyesek előtérte és a kezdeményezés hiánya vont maga köré. Ilyen körülmények között számosan nem ébredhettek annak a kötelességnek tudatára, amelyet az ország szerencsés és konzolidált jövőjének érdekében feltétlenül be kell tölteni.

Vaida királyi tanácsos az új szervezet programjáról kijelentette, hogy az a tetteket fogja szorgalmazni, mert az igazi ujjászületést csak a tettekkel lehet megvalósítani. A beszélgetés végeztével Vaida királyi tanácsos érdekes kijelentéssel válaszolt a „Tribuna” szerkesztőjének, a volt miniszterelnök közeli kiüföldi utazása iránt érdeklődő kérdésére.

— Ha az ország érdekei úgy kívánának, mondta Vaida Sándor — habozás nélkül elmennek községi bírónak Alparétre.

A lengyel képviselőház elutasította az ukránok önkormányzati javaslatát

A községi választásokon a lengyel demokráta pártok arattak nagy győzelme

Varsó, december 21. A vasárnap délutáni választások végleges eredményét most állapították meg. E szerint a nemzeti demokráta párt 407, a nemzeti egyesülés tábora 383, a lengyel szocialista párt 174 mandátumot kapott. A nemzeti egyesülés tábora, vagyis a kormánynak, 383 mandátuma van és ezzel szemben

a lengyel ellenzéki pártok 939 mandátum felett rendelkeznek.

A demokráta pártok nagy sikerrel azzal magyarázták, hogy azok a városok, ahol most választották a nemzeti demokráta párt legerősebb politikai tényezői.

A lengyel képviselőházban december 8-án benyújtott ukrán határozati javaslatot, amelyben az ukrán képviselők Galicia és Volhinia tartományokra önkormányzatot kértek,

a lengyel képviselőház visszautasította.

A kamara elnöke írásban arról értesítette az ukrán képviselőket, hogy a határozati javaslat házszabályellenes, ugyanis a lengyel alkotmány megváltoztatására vonatkozó javaslatot tartalmaz, amelyhez ötvenkét, vagyis a képviselők összessége egy negyedének aláírása szükséges, míg az ukrán határozati javaslatot mindössze 15 képviselő írta alá.

Sztojadinovic jugoszláv miniszterelnök lemondott, de ismét ő kapott kormányalakításra megbízást

Belgrád, december 21. Sztojadinovic miniszterelnök szerdán délután megjelent Pál régenshercegnél és benyújtotta kormánya lemondását. Az új kormány megalakítására újból Sztojadinovic miniszterelnök kapott megbízást. Valószínű, hogy az új kormány még a mai napon megalakul és több tárca új minisztert kap. A kormány lemondását Magarasevic közoktatási miniszter lemondása idézte el, akihez a kormány több tagja csatlakozott.

Sztojadinovic miniszterelnök a délután fo-

lyamán már össze is állította új kormányának névsorát és az új kabiné délután hat órakor a kormányzótanács előtt letette az esküt. A kormányalakulás nagy eseménye az a váratlan és meglepően ható körülmény, hogy Korosec belügyminiszter kimaradt a kormányból. Korosec Antalón kívül kimaradt még Magarasevic Milán közoktatási miniszter, Crklic postaügyi miniszter, Hodgyara Szvetisláv és Novakovic Nikola tárca nélküli miniszterek.

A szatócsok és kiskereskedők változatlanul kötelesek lisztregisztereket vezetni

Az utóbbi időben ismételt előfordult, hogy a kiskereskedők ellen bírságolási jegyzőkönyveket vettek fel, mert nem vezettek, illetve abba hagyták a lisztregiszterek vezetését. A bírság olykor több ezer leit is kitért. A temesvári Kereskedők Egyesülete ebben a kérdésben közbenjárta a központi gabonaértékesítési hivatalnál és a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetsége is tiltakozott az ellen, hogy olyan kiskereskedőknél vegyenek fel bírságolási jegyzőkönyveket, akiknek liszteladása nem haladja meg egész forgalmuknak húsz százalékát. A gabonaértesítési törvényben ugyanis van olyan rendelkezés, amely ezeket a kiskereskedőket a

könyvvezetés kötelezettsége alól mentesíti. A gabonaértékesítési hivatal azonban elvi álláspontjából nem enged, mert a Kereskedők Egyesülete a napokban átiratot kapott, hogy a szatócsok és kiskereskedők változatlanul kötelesek lisztregisztereket vezetni és pedig tekintet nélkül arra, hogy az eladott mennyiség meghaladja-e az összes forgalom húsz százalékát, vagy sem. A gabonaértékesítési hivatal csupán azt helyezte kilátásba, hogy a kivetett bírságok fellebbezési tárgyalásán tekintetbe veszi a kiskereskedőknek azon védekezését, hogy jóhiszeműen tekintettek el a törvény világos rendelkezéseinek alkalmazásától.

Nyolcéves kisfiú mint koronatanu szülei háboruszkodásában, mely az apa tragikus halálával végződött

Egyszerűen öltözött, fejkendő parasztaszszony a 39 éves Co elici Anna, akinek ügyét tegnap tárgyalta a temesvári tábla. Az volt a vád ellene, hogy a szörénymegyei Újszagyva községben ez évben, augusztus elején veszekedés közben felkapott egy konyhakést és azt

férje torkába döfte.

A súlyosan megsebesült férfinak csak annyi ereje maradt, hogy kitámaszkodott az uccára, ott összeszedett és néhány perc múlva meghalt. A csendőrség őrizetbe vette az asszonyt, aki beismerő vallomást tett. A tegnapi tárgyaláson azonban, amely a házaspár szomoró családi életébe nyújtott betekintést, Cotelici Anna visszavonta a csendőrségen tett vallomását és hangoztatta, hogy férjét nem ő ölte meg. Elmondta, hogy férje mellett

pokol volt az élete,

mert a férfi iszákos, goromba ember volt, aki ügyszólván egész vagyonát eldorbézolta. Emiatt

a házastársak között naponta voltak civakodások, amelyek rendszerint azzal végződtek, hogy az ittas ember úgy az asszonyt, mint két kisfiát megverte. Augusztus elején ismét részeg volt a gazda. Az eladott tehén árának még megmaradt részét az utolsó garasig elitta és amikor emiatt az asszony szemrehányást tett neki, dühében felkapott egy konyhakést és azzal akart a feleségére támadni. A részeg gazdálkodó addig hadonászott az éles késsel, amíg az a torkába fúródott. A kést azután eldobta és

kitámaszkodott az uccára, ahol meghalt.

Híva hozott az asszony, akinek a visszaemlékezés láthatóan nehezére esett és zokogott, a két kisfiára, akik közül a fiatalabbik szemtanúja volt apja halálának. Így lett koronatanu a nyolcéves Gavrilából, aki vallomásaiban mindenben megerősítette anyja szavait. A kisfiú vallomása meggyőző védőbeszéd volt, mert kijelentette, hogy apja mindig részeg volt és sokszor előfordult, hogy

a családnak éheznie kellett.

Eppen a konyhában volt, amikor anyja és apja a végzetes napon veszekedtek és látta, amikor apja a kezében levő késsel a torkába szúrta. A többi tanu kihallgatta a szót és ügyész mondotta el a védőbeszédét, majd Coman Livius ügyvéd a védőbeszédében a vádlott asszony felmentését kérte. A büntetőtábla Co elici Annát

felmentette a férjgyilkosság súlyos vádjától.

Gyönyörű játékok,

Képes- és Mesekönyvek

Óriási választékban

MORAVETZ

könyvkereskedésében,
könyvecskére kapható

Solidaritátes tagok figyelmébe!

Közhivatalok karácsonyi szünete és az üzletek zárórája

Bucuresti, december 21. Ebben az esztendőben az üzlethelyiségek karácsonyi záróráját a következőképpen szabályozták: Az üzlethelyiségek karácsonyi szünete szombat este kezdődik és december 27-ig, azaz kedd reggelig tart. Az ünnepek megelőző napokban nem állapították meg a munkaidő rendjét, de valamennyi üzlethelyiség tulajdonosa délben kétórás ebédszünetet köteles tartani és este 3 óráig tarthat nyitva. A jövő héten csakis hétfőn maradnak az üzletek zárva, vagyis karácsony másodnapján. 1939. első hetében az üzlethelyiségek csakis vízköroszt napján, január 6-án lesznek zárva. Egyes magánirodák karácsonyi szünete péntek este, másoké szombat délben kezdődik, bizonyos irodákban karácsony harmadnapján sem tartanak hivatalos órákat. Újév előtt, Szilveszter napján, csakis félnapot dolgoznak. A pénzintézetek a jegybank munkarendjét követik. A közhatalóságok karácsonyi szünete december 23-án, pénteken kezdődik és december 28-ig, azaz szerdáig tart. A legtöbb hatóság Szilveszter napján nem

dolgozik és január 2-ig hivatali szünetet tart. Csakis a nagyfentosságu hatósági szolgálatok állanak Szilveszter napján a közönség rendelkezésére.

De ha a miniszterelnök nem tartja be a szavát és ha a Duceval folytatandó tárgyalásai során akár jóhiszeműen is elkötelezi magát, akkor az ellenzék még inkább tiltakozik a miniszterelnök elutasása ellen.

Jól informált angol körök szerint Chamberlain miniszterelnök addig nem járul hozzá kormányának átalakításához, amíg nem biztosítja az alsóház teljes támogatását Anglia új fegyverkezési programja tekintetében.

A főkabfáság palotaforradalmát a konzervatív pártban leszerelték

és a négy államtitkár lemondására egyelőre nem kerül a sor.

Eden volt külügyminiszter szerda délelőtt érkezett haza amerikai útjáról. Az angol államférfi nyilatkozott a Reuter-ügynökség munkatársa előtt és többek között kijelentette, hogy tengerentúli utazásának nem volt hivatalos jellege és nem azért ment Amerikába, hogy ott propagandát fejtessen ki. Mindenkor úgy láttam — fejezte be szavait, — hogy az amerikaiak és az angolok közötti kölcsönös megértés rendkívül nagy jelentőségű és én minden lehetét elkövettem, hogy ezt a megértést minél jobban ápoljam.

Elkerülhetetlen az angol kormány átalakulása

A konzervatív-pártban leszerelték a fiatalok „palota-forradalmát” Eden visszatért Amerikából.

London, december 21. Az angol kormány fiatalabb miniszterei éles bírálatban részesítették a liberális miniszterek felszerelési módszerét. Ennek következtében Chamberlain és Hore Belisha tegnap este megbeszélést tartottak. Hír szerint Chamberlain értesítette Strathorne és Duferin lordokat, hogy tanácskozni kíván velük. Azok a liberális képviselők, akik Chamberlain támogatják, értekezletet tartottak, hogy megvizsgálják a Hore Belisha és Runciman lord ellen felhozott kifogásokat és azt kívánják, hogy John Simon, a miniszterek leaderje tiltakozását fejezze ki Chamberlain előtt azért, mert Hore Belishat és Runcimant előrehaladott korukra való tekintettel félre akarják őket állítani.

Az alsóházban befejezték az önkéntes katonai szolgálat bevezetésére vonatkozó javaslat vitáját. A kormány nevében John Anderson lord pécsetör válszolt az elhangzott felszólalásokra és megállapította, hogy az ellenzék az önkéntes katonai szolgálat bevezetése ellen elvi kifogást nem tett. Ezután a javaslatot 270 szavazattal 9 ellenében elfogadták.

A francia Echo de Paris megjegyzéssel kérésre az angol kormány tagjai ellen irányuló támadásokat, úgy hiszi, hogy Chamberlain főtörékvése arra irányul, hogy a Rómából való visszatéréseig elkerülje a belpolitikai válságot. Beavatott körök tudni vélik, hogy január havában *a kormány erőteljes átalakítása elkerülhetetlen.*

A L'Époque szintén Chamberlain helyzetével és a müncheni politikával foglalkozva, „Chamberlain lényeges vallomása” címen érdekes cikket írt Ter-napelőtt az alsóházban sajnálkozással állapította meg Chamberlain, hogy semmiféle jelet nem tapasztal Németországról, amely megengedné neki, hogy újabb lépést tegyen a közeledés felé. „Úgy hiszem, hogy Olaszországra vonatkozólag bármelyik francia ugyanezt jelentheti ki” — fejezte be beszédét az

angol miniszterelnök. A L'Ouvre cikke szerint az alsóházban két tábor küzdött egymással, az egyik Chamberlain útja mellett foglalt állást, a másik el-lene. A lap megjegyzi, hogy az első tábor tagjai vannak többen. Az ellenzék érvelése a következő: Az angol miniszterelnök, vagy betartja szavát és nem javasol semmit Olaszországnak, sem a Szuez, sem az angol szómáliai kérdésben, mint amiképen nem ösztönözheti Franciaországot bármely enged-mény útjára. Ebben az esetben

teljesen céltalannak, hogy elutaszák.

Az európai sajtó nagy figyelemmel kíséri Ciano olasz külügyminiszter budapesti tárgyalásait

Horthy kormányzó és Ciano vadászaton voltak Mezőhegyesen Csütörtökön elutazik a külügyminiszter

Budapest, december 21. Horthy Miklós kormányzó és Ciano gróf olasz külügyminiszter külön-vonata, amely éjfélkor indult el Budapestről, reggel fél 7 órakor érkezett Mezőhegyesre. Az itteni kaszinóban reggelin vettek részt, a már előbb oda-érkezett előkelőségekkel és ezután megkezdődött a vadászat, amely a déli órákig tartott. Délben az egyik tanyai iskolában szolgálták fel az ebédet, majd a vadászatot a szürkülletig folytatták, azután háromnegyed 5 órakor indult vissza a különvonat Budapestre, ahová este fél 10 órakor érkezett. Ciano gróf befejezte budapesti látogatásának programját és csütörtökön reggel Jugoszlávián át visszatér Rómába.

A világsajtó nagy érdeklődéssel kísérte Ciano

gróf olasz külügyminiszter budapesti látogatását. Legrésztetesebben az olasz lapok foglalkoznak az eseménnyel és a „Popolo di Roma” kiemeli a budapesti fogadtatás melegségét, a magyar sajtó baráti cikkeket, majd így folytatja: „Olaszország mind-ig a legnagyobb rokonszenvvel viseltetett Magyarországra iránt. A magyar állam Európának ebben a részében a biztonság jelentős tényezője s

az olasz-magyar barátság nem diplomáciai szachuzásokon, hanem a közös megértésen és bizalmon nyugszik.

Hasonló szellemben ír a többi olasz lap is.

Az angol sajtó ugyancsak hosszabb cikkeket szentel Ciano budapesti látogatásának. A „Times” úgy tudja, hogy a megbeszéléseken

Jugoszlávia és Magyarország szorosabb együtt-működését készítik elő.

A párisi „Temps” két cikkben is foglalkozik Ciano útjával és azt írja, hogy a látogatásnak nagyobb jelentősége van, mint ahogy eredetileg gondolták. Magyarországnak földrajzi helyzeténél fogva nagy jelentősége van és minden terjeszkedési törekvésnek számolnia kell vele.

Magyarország kormánya ragaszkodik függet-lenségéhez

és így akadályozza az expanziós törekvéseket.

SCALA slágermozgóban
a mai naptól

Az arany nyíl

Szenzációs amerikai vigjáték.

BETTE DAVIS és GEORGE BRENT
a főszerepekben

Petrescu Comren külügyminiszter lemondott

Üfelsége Gafencu főszekerestőt bizta meg a külügyi tárca vezetésével

Bucuresti, december 21. Petrescu Comren külügyminiszter benyújtotta lemondását, amelyet Őfelsége, a király elfogadott és

Grigore Gafencu főszekerestőt, volt államtitkárt bizta meg a külügyi tárca vezetésével.

Az új külügyminiszter Miron Cristea patriarka jelenkétben szerda délben letette az esküt Őfelsége kezébe. Grigore Gafencu 1892-ben született, a párisi egyetem jogi doktora, nagytehetségű újságíró. A háborúban repülőiszt volt és megkapta a Mihai Vi-teazul rend, valamint az angol hadi kitüntetés ék-it-ményeit. 1922 óta az Argus főszekerestője és ő ala-pította meg a Timpul című napilapot is. 1928-ban

a külügyminisztérium államtitkára teendői látta el.

A fővárosi lapok Gafencu kinevezésével kapcsolatban azt írják, hogy az új külügyminiszter az ország legképzettebb személyiségeinek egyike és hivatott nehéz feladatának megoldására, amellyel Őfelsége megbizta. Minthogy az új külügyminisz-ter régebben ugyanebben a minisztériumban, mint államtitkár működött,

a külügyi kérdésekkel esztendőnk óta foglalkozik

és úgy az ország, mint a külföld közvéleménye ál-tal nagyra értékelt külpolitikai fejtegetéseket írt. Az ország külpolitikai irányában érvényesülő vonál-vezetésre korábbi külpolitikai cikkeiből ismeretes.

A KISZABADULÓ AL CAPONE SZÁMÁRA ÓRIÁSI ERŐDÖT ÉPITENEK HIVEI

ÖRÜLTSEGET SZIMULÁLT, HOGY ELMEGYŐGYINTÉZETBE SZÁLLITSÁK. — ÉRDEKES RÉSZLETEK AZ AMERIKAI GANGSZTEREK ÉLETÉBŐL

Newyork, december 21. Csak néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról, hogy az amerikai rendőrségnek sikerült elfognia Moe Lisst, a „Pókot”, az utolsó gengsztervezért, most pedig azt kell jelentenünk, hogy a halottnak hitt alvilág ismét forrongásba jött egy szenzációs hírre: Al Caponét Csikágóba szállítják.

Csikágó volt a hazája a hírhedt gengsztervezérnek, az alvilág koronázatlan királyának, akit Csikágóban még ma is rettegve emlegetnek. Al Caponét, mint emlékeztetés, nem fantasztikus arany csempészési és gyilkossági miatt ítélték el, hanem adóelvitkolás címén rőták ki rá a hét évi fegyházbüntetést, amelyet az alcazoni börtönben tölt. A jövő év januárjában Caponét Csikágóba szállítják, ahol még egy évet kell börtönben töltenie.

IZGALOM CSIKÁGÓBAN

Arra a hírre, hogy Al Capone Csikágóba kerül, megmozdult a csikágói alvilág és ismét életjelt adnak magukról barátai és ellenségei. A volt gengsztervezér ellenségei fenyegető levelekkel árasztják el a rendőrséget és már előre

AZ ERŐDDÉ ALAKITOTT BIRTOK

Al Capone fivére egy csikágói újságírónak most részletesen elmondotta, milyen óvin ézkedéseket tettek Al Capone életének megvédésére, a bandavezér kiszabadulása esetére.

Eppen legutóbb vettünk egy tizenhátezer hektár kiterjedésű birtokot Indiana államban fivérem részére. Ezt a birtokot volt munkatársaim éppen most rendezik be az ő céljainak megfelelően. Eddig már többmillió dollárt költöt-

bejelentik, hogy Al Capone nem kerül élve a csikágói börtönbe, hanem ellenségei utközben végeznek vele.

Al Capone bandája is megtesz viszont minden előkészületet, hogy a börtönben lévő vezért megóvják a veszedelmektől. Mert Al Capone volt bandája tulajdonképpen nem szóródott szét, hanem továbbra is együtt dolgozik.

Al Capone elitélése óta azonban üzelmüket abbahagyták és a gengsztervezér fivérének, Ralphnak irányítása mellett nagyarányú üzleti tevékenységet bonyolítottak le, amelynek révén megsokszorozták Al Capone és a banda vagyonát. Al Capone bandája több nagy bank közreműködésével bonyolítja le nagystílusú üzleteit, amelyeknek révén — Al Capone családja jogtáncosainak becslése szerint — Al Capone kiszabadulásakor a bandavezér vagyona ötszáz-ezer angol fontra növekszik. Al Capone a börtönből állandóan figyelemmel kíséri az üzleti tranzakciókat és sokszor ad üzleti tanácsokat megbízottainak. Al Capone és régi bűntársai főképpen tőzsdei manipulációkon kerestek nagy összegeket az utóbbi időben.

tünk egyrészt a birtok megvásárlására, másrészt pedig a berendezésre. Nemcsak gazdasági eszközök beszerzéséről van szó, hanem arról, hogy a birtokot erőddé képezzük ki.

— Amikorra fivérem kiszabadul a börtönből, egyenesen ide visszük. Terveink szerint a nagykiterjedésű birtok erősítési munkálatai ekkorra már elkészülnek és Al Capone hű embe- reitől körülvéve, teljes biztonságban mozoghat

Három heti gyógykúra BUDAPESTEN

Díjmentes vizum, 50% kedvezmény a magyar vasút vonalain. Lakás és teljes ellátás luxusszállodában, illeték, orvosi felügyelet, kiszolgálás, körutazás, számos kedvezmény.

Leiben fizetendő az „EUROPA” Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat összes irodájában.

Teljesítoárán: Banca Centrală Str. Alba Iulia 1
Birdev Birou de Voiaj, Str. I. C. Bratianu

majd a birtokon, amelyeket erődtümenyek és őr-tornyok védenek majd az ellenséges bandák támadásai ellen. Biztosra vesszük ugyanis, hogy Al Capone kiszabadulásakor ismét fellángol a régi harc, közte és a rivális bandák között. Fivérem nem akar tiltott üzletekkel foglalkozni, erre már nincsen szüksége, viszont régi ellenségei gyűlölete az évek folyamán nem csökkent és csak az alkalmas pillanatot várják, hogy végez- hessenek vele.

Al Capone a börtönben sem volt biztonságban ellenségei elől és ezért egy évvel ezelőtt örütséget szimulált, hogy elmegyőgyintézetbe szállítsák. Hónapokat töltött az elmegyőgyintézetben, ahol nagyobb biztonságban volt, mint a börtönben.

A csikágói rendőrség különleges óvin ézkedéseket tesz Al Capone Csikágóba szállításának előkészítésére. Az alvilág koronázatlan királyát január elején kell Alcazrazból Csikágóba szállítani és a rendőrség mellett Al Capone régi cinkosai is akcióba lépnek, hogy vezérük életét meg- óvják az ellenséges bandák bosszujától.

Al Capone 1940 januárjában szabadul ki a börtönből.

Ez is reklám

Írta: JOHN PAYSON

Chicago-ban a betörés elleni biztosítás jó üzletnek bizonyult. A gengsztereknél kívül alig volt Chicago-ban olyan lakos, aki, ha vesztini valóját volt, nem igyekezett a betörések veszélyét biztosítással enyhíteni. De valamennyi társaság közül a legvirágzóbban ment a „Sas” biztosító társaság üzlete. Lowry John, a társaság vezérigazgatója, nagyon elmesén azt az újítást gondolta ki, hogy egy csomó elsőrendű detektívet alkalmazott, akik számos olyan esetben, amikor a hivatalos rendőri gépezet nem tudta a betörőket kinyomozni és az elrabolt tárgyakat visszaszerezni, teljes sikert értek el. A „Sas”-nál biztosított felek tudhatták, hogy ha náluk betörnek, a társaság kiváló magándetektív testülete ki- nyomozza a tettest és visszaszerzi az elrabolt hol- mit.

Olyanoknak az ügyét is vállalták Lowry John detektívjei, akik még nem voltak a társaság ügyfelei. És ha azután a detektívek visszaszerezték az elrabolt tárgyakat, a boldog károsultak természetesen azonnal biztosították a vagyonukat a „Sas”-nál. Ennél jobb reklámot elképzelni sem lehetett.

Sok esetben az is előfordult, hogy egyesek ki- nevettek azokat, akik féltek a betörőktől és semmi- képp se voltak biztosításra kaphatók. Ha azután meg- történt, hogy náluk is betörték, vagy legalább is betörést kíséreltek meg, sietve hívták a „Sas” ügynőket és biztosították magukat. Mások viszont azért léptek be, mert az volt az általános tapasztalat, hogy legtrikábban fordult elő betörés olyanok- nál, akik a „Sas”-nál biztosítva voltak. Mintha a gengszterek valóban féltek volna Lowry John jeles magándetektívjeinek üldözésétől.

Annál nagyobb volt a szenzáció, amikor egy nap egyik chicagói újság ökölnyi betűkkel hirdette, hogy a „Sas”-biztosító társaságról párját ritkító botrány derült ki. Azt írta a leleplező újság, hogy a város nyaralónegyedében egy rendőr az egyik nyaraló vaskerítése mellett gyanús alakot pillantott meg. Óvatosan közeledett hozzá és meglátta, hogy valami észerszámmal a vasrács egyik rudját fűré- szeli ketté. Azonnal vállonragadta és rákiáltott:

— Rajtakaptalak, gazfickó! Be akartál törni a villába!

A betörő nyugodtan felelte:

— Biztos ur, téved.

A rendőr nem bocsátkozott vitába, hanem be- kisérte az őrszobára.

— Tetten értem — jelentette a rendőr —, amint egy villába be akart törni. Eppen a kerítés vasrácsából fűrészelt ki egy darabot.

— Tévedés — jelentette ki a betörő —, eszem- ágában sem volt betörni.

Megmotozták, a zsebében finom acélfűrész és vésőn kívül egy tárcát találtak, amelyben néhány dollár és „Dixon Peter, a Sas biztosító társaság tisztviselője” névre szóló névjegy volt.

— Ezt a tárcát is lopta, tehát nemcsak betörő, hanem zsebtolvaj is — jegyezte meg a felügyelő, mire a betörő mosolyogva így szólt:

— Ez is tévedés. Én vagyok Dixon Peter.

— Megbánja, ha ilyen vakmerő hazugságokkal lopja az időnket — figyelmeztette a felügyelő —, azt akarja velem elhitetni, hogy az előkelő bizto- sított társaság tisztviselői betörőszerszámmal vasrá- csot fűrészelnek éjszakánként idején?

A betörő így szólt:

— A „Sas” biztosító társaság arra szerződe- tet: engem, hogy hetenként egy betörést kíséreljek meg.

— Nem értem.

— Pedig nagyon egyszerű a dolog. A „Sas” a reklámnak azt a határos formáját választotta, hogy a biztosítás szükséges voltáról példával győzi meg azokat, akiket ügyfelekké akar megnyerni. Az ille- tőnek a házában félig kifűrészelik a kerítés vasrá- csát, vagy az ajtaja zárjába beletört álkulesot ta- láll. Másnap felkeresi a társaságnak ügynöke és betörés elleni biztosítást ajánl. Száz közül kilencven- kilenc ilyen esetben sietve megkötik a biztosítási szerződést.

A rendőrfelügyelő az asztalra csapott és fel- kiáltott:

— De hiszen ez arcátlan csalás!

— Nem család, felügyelő ur — magyarázta a „Sas” álbetörője mosolyogva —, mert ettől függet- lenül valóban megeshetik, hogy betörnek nála. Ak- kor pedig ő jól járt azzal, hogy beugratott a bizto- sításba, mert a kára megtérül. Mi tehát a javát szolgáljuk, ha „kézzel fogható” módon, betörési ki- sérellettel meggyőzzük a biztosítás szükséges voltá- ról.

— A mese nagyon regényes, Az ördög hiszi el, hogy nem igazi betörés volt a maga szándéka.

— Az igazi betörés nem tartozik az én ügy- körömbe, — felelte komoly arccal az álbetörő —, mert én a társaságnak „kísérleti csoportjához” tar- tozom. Igazi betörést a bizalmas szervezeti szabály- zatunk értelmében az ügyvezetés csak a „végre- hajtó csoport” tagjaira bízhat. Ehhez más előké- pzettség is kell.

— Más előképzetés? Néhány évi gengszter- gyakorlat? — kérdezte a rendőrfelügyelő gnyo- san.

— Szó sincs ilyesmiről. A „végrehajtó csoport” tagjai csak sportemberek lehetnek, akik a mászásban, ugrásban járatosak, mert éppen úgy kell ahhoz értenők, hogy például a vízlevezető csatornán, a ház homlokzatán le-fel másznak, stb., mint a geng- sztereknek.

— És mikor kerül sor ennek a tiszteletremé- lő csoportnak, vagy mondjuk röviden betörőbandának a működésére?

— Olyan esetben — magyarázta tovább a „Sas” embere — amikor egy kóvér biztosítást akar a társaság megkaparintani, de az illetőnek olyan jók az idegei, hogy a betörési „kísérlet”-tel nem sikerül rájérszteni. Ilyenkor a végrehajtó csoport igazi betörést hajt végre nála.

— Fegyházba való társaság! — kiáltott fel dühösen a rendőrfelügyelő — még ki is rabolják az ügyfeleiket!

— Csak nyugalom, felügyelő ur — jegyezte meg hűvös elölkéccsel a „Sas” embere —, kár nem éri a betörést, szenvedő felet, mert a detektív- csoportunk néhány nap elteltével „visszaszerzi” a lopott holmit és visszaadja neki.

— Ezt újra nem értem. Mi lesz a tettesekkei? Hiszen a rendőrség nem éri be azzal, ha a lopott holmi megkerül, hanem tovább kutat a tettesek után.

— Erről is gondoskodik a társaság — mondta mosolyogva a „Sas” embere —, a tetteseknek „si- kerül elmenekülni”.

A chicagói újságok hasábjain át tárgyalták a botrányos reklám ügyét és a „Sas” ügyvezetése- ge a vasrács mögé került, ahonnan a „kísérleti csoport” szakemberei se tudták kifűrészelni.

Karácsonyi ajándékok

A karácsony ünnepét várjuk, nagyok-aprók azt álgatjuk, mit hoz a karácsony? Hiszen a karácsony az ajándékozás ünnepe, az a nap, amikor megérnek memcsak a szívek, hanem a pénztárcák is, amikor az ajándékozónak ugyanolyan öröme van, mint a megajándékozottnak. A választás nem könnyű...

Csak alig néhány hónappal ezelőtt nyit meg a látványos Framex üzlet, amely új szint, új vonatokat és új koncepciót mutatott be. A Framex anyit nyújt most karácsony előtt, hogy mindenki megtalálhatja azt, amit keres. Mert mit lehet ezektől ajándékozni karácsonykor, mint olyan dolgokat, melyek szebbé teszik az otthonot, melyek a butorok egyszerű vonalait színnel, ragyogással, művészettel érzékelik ki. Itt vannak mindenekelőtt a világhírű ga Baltic és Nora rádiók, amelyek egyforma töelteséggel közzévetik az orgona mély bugását, a zongoráé, a cselló melábus hangját, a zongoráé és a hangok királyát, a vox humanat.

Külön fejezetet érdemelnek meg a Framex állatok. A legraffináltabb világítási effektusok, a változatosabb formák, elegáns vonalvezetés, modernség és szolid kivitel jellemzik ezeket.

A legszebb karácsonyi ajándék egyike azok a helletszerűen fínomvonalú góhikus Madonnák, melyek itt láthatók. Egészen más stílust képviselnek a világhírű Goldscheider figurák, modern, többszörösen lengő ötlőzött táncosnők, nemes agarak, Humel-gyár által kihozott gyermekfigurák nemcsak a gyermekek elragadtatását váltják ki, hanem nagyokét is. Egy másik polcon ólomüvegbe leheltemként csillognak a cseh Blazsik cég százszáztonéves tradícióját dicsérvő, a briliáns csillogásával veselkedő csiszolt üvegtárgyak. Az egyik sarokban színes Rómer poharak kíváncsoznak az után, hogy nemes bor csillogjon bennük. Egy asztalkán a híres alique üveggár nemesformájú látaí és üvegeit ámulhatjuk. Velük versenyeznek az aranyrelieffel író Moser üvegtárgyak. Azután ott áll az álmok álma: egy nemes barokk étkész szervisz, duplán ranyozva, a stílusos iparművészet valódi remeke. Fellette egy kobalt szervisz, melyen az arany tonna fényét harmónikus egészíti ki a kobalt mély kéksége. És még mennyi-mennyi más. A szép kobalt tárgyak mellett, az ezüstrelieggel bevont portellászerkiszek és mellettük a szerényebb pénztárcák számára is elérhető izlések, művészi és mégis olcsó dísz és használati tárgyak végtelen légioja.

Csak egyen lehet csodálkozni. Hogyan került ez a látványos arányú üzlet a Bánság csendes metropoliszába? De jó, hogy itt van, új szint, nemesebb izlések, az igazán szép és művészi iránti szeretetet emeli városunkban.

SLOAN'S LINIMENT

A CSALÁD GYÓGSZERE

enyhíti a REUMA okozta fájdalmakat

Tunisz, Korzika, Dzsibuti

Az olasz követelések háttere. — Korzika repülőbázisai Genovát, Rómát, Milánót, Torinót fenyegetik. — Dzsibutiban 300 franciával szemben 4000 olasz él már

Róma, december 21. Gróf Ciano nagy külpolitikai beszéde közben a parlamentben a képviselők lelkes tüntetést rendeztek Tunisz mellett. Hiába rázta a csengőt a külügyminiszter atyja, a Ház elnöke, Constanzo Ciano, a csendet csak nagynehezen lehetett helyreállítani. A kamara ülésén lejátszódtól tüntetés hullámai a parlament épületén kívül is elterjedtek, előntötték a Piazza Montecitoriot és a Piazza Venezia török csak meg, ahol a tömeg Mussolinit várva ütemesen kiáltotta: „Tunisi, Corsica, Gibuti!” Nyilván a tömeg tüntetése konkrét magyarázatát jelentette annak, amit gróf Ciano az olasz nép „érdekeinek és természetes törekvéseinek” mondott. Eszerint, — ha a Piazza Montecitorio és a Piazza Venezia kórusa a valóságot visszhangozta és az antik színházi kórusnak megfelelően azt ismételte, ami a színen lejátszódik — úgy az olasz nép követeléseit ebben a három névben foglalhatjuk össze: Tunisz, Korzika, Dzsibuti.

AZ ÉRVÉNYTELEN 1935-ÖS EGYEZMÉNY

Tunisz! A római ucca már nagyon régen visszhangzott ettől a szótól. Az 1935. januári egyezmény, amelyet Mussolini és Laval írtak alá, ugyáltszótt, mintha a kérdést végleg rendezték volna. A római tüntetésből látszott, hogy ez a rendezés távolról sem megfelelő az olasz nép szemében. Az 1935. január 7-iki egyezmény értelmében Itália és Franciaország megegyeztek abban, hogy 1945-ig a tuniszi olaszok megtartják olasz állampolgárságukat; ettől kezdve 1955-ig optálhattak volna Franciaországhoz vagy Olaszországhoz és 1965-től kezdve minden tuniszi — származására való tekintet nélkül — franciának számított volna.

Ez a szerződés igen nagy sikert jelentett Fran-

ciaország számára, hiszen Olaszország — ha hosszú lejáratra is — de elfogadta a tuniszi olaszok elnemzetesítését. Abban az időben Mussolini azért engedett ilyen nagymértékben Lavalnak, mert úgy vélte, hogy cserébe Franciaország nem gördit nehézségeket Abesszinia meghódítása elé. Csalódott. Franciaország a leglelkismeretesebben végrehajtotta a gazdasági megtorlásokat. Másrészt azonban a januári egyezményt nem ratifikálták és így Olaszország nem tartozik a szerződésben vállalt kötelezettségeket teljesíteni. Ellenkezőleg! Olaszország eltökélt szándéka, hogy a legnagyobb mértékben küzd Tunisz olaszainak elfranciásodása ellen.

Tuniszban az olaszok — a franciásító politika ellenére — még mindig hatalmas szerepet játszanak. Róma ma elég erősnek érzi magát, hogy ne kövesse a lemondás politikáját „Tunisz 1881-ben történt megszállása — írja az egyik római lap — Olaszország számára szegényteljes esemény volt. Ma jóvá kell tenni ezt a sértést, ha Itáliával barátságban akarnak élni”.

A KORZIKAI KÉRDÉS

De nemcsak nemzeti, hanem stratégiai szempontból is rendkívül fontos Tunisz, amely délről ép úgy fenyegeti Itália katonai biztonságát, mint északról Korzika szigete. Amíg Franciaország Tunisz ura, addig Itália „a Földközi tenger rabja” marad. Pantelleria szigetének megerősítése csak csekély mértékben ellensúlyozza a bisertai flottabázist. A szicíliai tengerszoros geopolitikai adottságai sürgetően követelik, hogy Olaszország eldöntést gyakorolhasson Tunisz fölött. Ha ez nem sikerül, úgy Itália kénytelen az „ifjabb” szerepével megelégedni.

Nem véletlen, hogy Tunisz követeléséhez a római ucca Korzika nevére fűzte. A sziget népe, nyelve, tradíciói, erkölcsi kétségkívül olaszok. Korzika 1769-ben került Franciaországhoz, de ez a másfél évszázad sem volt elegendő ahhoz, hogy a separatista és autonomista törekvéseket Korzika szigetén teljesen megszüntesse. Itt is, épúgy, mint Tuniszban, a nemzeti probléma a katonai problémához kapcsolódik. Korzika, mint valami ék, választja el a Tiréni tengert a genovai öböltől. Szardínia Korzikától csak 15 kilométernyire van, a toscanai parttól 84 kilométerre, Rómától, Milánótól és Torinótól mintegy 200 kilométerre. Korzika tehát ideális kiindulópont az olasz városok ellen indított légitámadások számára és Touloun, valamint Bisertával Franciaország hegemóniáját biztosítja a Földközi tenger nyugati részén. Ha Olaszország teljesen függetleníteni akarja magát Franciaországtól, akkor meg kell szereznie Korzikát is.

DZSIBUTI ABESSZINIÁTÓL FÜGG

Ami végül a Dzsibutival kapcsolatos követelést illeti, ennek a kívánságnak lényegét Kelet-Afrika térképének felületes megismerése után is megállapíthatjuk. A hatalmas kiterjedés Etiópiába felkötör alakba ékelődik be Francia-Szomália. Aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy ennek a gyarmatnak sorsa meglehetősen bizonytalan, hiszen teljes mértékben az olasz impériumtól függ. Ha az olaszok megépítik saját vasutjukat Abesszinia szívéből a tengerig, akkor Dzsibuti halálra lesz ítélve és az egész francia gyarmat értéktelenné válik. Jellemző, hogy egész Francia-Szomáli-földön jelenleg mindössze 300 francia és több, mint 4000 olasz él.

H. R.

Politikai bosszúból ülötlék le La Guardia newyorki főpolgármestert

A merénylő egy Hagen nevű német ember, aki minden feltevélyesítést meglagadott

Newyork, december 21. Egész Amerikában nagy feltűnést keltett a La Guardia newyorki főpolgármestert ért inzultus és a lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak az izgalmas eseménnyel, amelyek előreláthatóan diplomáciai következményei is lesznek. A rendőrség már pontosan megállapította a merénylő lefolyását, amely a következőképpen történt:

La Guardia főpolgármester autójáról leszállott, hogy a városháza épületében levő hivatalába menjen. Közvetlen az uccai kapubejárát előtt egy ismeretlen férfi közeledett feléje, aki felemelte a kezét. A főpolgármester azt hitte, hogy az illető köszönni akar, azonban nem ez történt.

Az ismeretlen öklével La Guardia arcába sújtott. A támadás váratlanul érte a főpolgármestert, aki a balkezze mellett ért az erőteljes csapás, mire megingott, majd lezuhant és a súlyosabb sérülést elkerülte, támadója lábaiba kapaszkodott. A merénylő ezért nem tudott megszökni. A városháza előtti térséget hamarosan több száz főnyi tömeg vette körül. Amikor kiderült, hogy mi történt, az izgatott emberek

a bűnös megünneplését követelték.

Egy szakasz rendőr érkezett riadóautón a helyszínre, hogy a merénylőt megvédi, ami sikerült is.

A támadót a rendőrségre szállították, ahol megállapították, hogy

Hagen a neve és német nemzetiségű amerikai állampolgár.

Hagen egyike volt azoknak, akik a horogkeresztes mozgalom élén álltak és tiltott propagandá miatt már volt rendőrségi őrizetben. A rendőrségen a merénylő meglagadott minden felvilágosítást.

A newyorki lapok részletes tudósításokban írják meg a merénylőlet és megállapítják, hogy La Guardia könnyebben megsebesült. Az újságok a merénylővel kapcsolatban megállapítják, hogy

négy év alatt a polgármester ellen több merénylőlet következett el.

Ez idő alatt nem kevesebb, mint 43 fenyegető levelet kapott, amelyekben azt közölték La Guardiaval, hogy megölik, ha tovább folytatja Németország elleni agitációját. Az újságok szerint az Egyesült Államok területén működő külföldi propaganda anynyira vakmerővé vált, hogy szigorú kézzel kell eljárni az ehhez hasonló merénylőlet megakadályozására.

Még csak 3 napig tart nagy karácsonyi vásárunk, szerezze be még hiányzó karácsonyi ajándékait

Néparuház J. Koch

Timișoara I, Piața Unirii 13.

Figyelje 12 kirakatunkal

Egy angol utlevél története...

Öt érdekes mese — a való életből

I.

Itt járt egy angol diáktársaság. Hazamenet velük utazott az egyik barátom. A német határon, amikor kezdik böngészni az

utleveleket,

az egyik angol kislány keresgélni kezd, nem találja az utlevélét, erre jókedvően elvihogja magát. Azt mondja, valószínűleg elvesztette, amár az is lehet, hogy nem vesztette el, de mindenestre nem keresi tovább. Csak angolul tudott, barátom közölte a határőrökkel, hogy mi a helyzet. A német katona udvariasan szalutált a missnek, de szalutált neki a svájci határőr is, a francia is, a belga is és, mert egy kis vargabettivel haladtak Londonország felé, szalutáltak neki a hollandusok is. Az utlevél nélküli utazó angol leányt végigszalutálta fél Európá.

— Képzeld öregem, — fejezi be barátom — mit ér egy meglévő angol utlevél, ha ennyi tisztesség jár ki egy elvesztettnek.

II.

London tényleg nem legenda, — magyarázza tovább, barátom. Nem messze a Szent Pál székesegyháztól, a City szélén, ott valahol a Cheapside közelében bevettek egy kiskocsmába, amelyet így hívnak:

Simpson's Fish Ordinary.

A patkóalakú asztalnál öreg urak ültek, az asztaltársaság elnöke, az ugynevezett Chairman személyemben felköszöntött, ezután levest, különböző halakat és süteményeket ettünk, végül gyönyörű, antikveretű rézálványon óriási Chesster-sajtot hoztak be. Az elnök mindenkinek szelt egy darabot, majd feltebbe a kérdést: milyen magas a megmaradt sajt, mekkora a kerülete és a súlya? A pincérek szavazócédulákat osztogattak, a vendégek tudományosan tekintettel mustrálgatták a nagy sajtot. Előkerült a vendéglő tulajdonosa is, aki velünk, idegenekkel közölte, hogy ha valaki eltalálja a méreteket, akkor ő ingyen ad osztrigás, pezsgós utóebédet.

Senki sem talált el semmit, a tulajdonos mondta is, hogy öt-hat évenként akad csak egy csodaember, aki megfejti a sajt titkát. Ennek a naponta ismétlődő szertartásnak egyébként az a magyarázata, hogy a Simpson-ös, aki 1723-ban alapította a kocsmát, eredetileg halkereskedő volt és hogy vásárlásra serkentse vevőit, minden délben egy órakor megcsütötte a piacon a legszebb halait, ezeket ingyen osztogatta, hogy a potyázók megizelhessek: miféle halak a Simpson-féle halak. Később királyi pátenssel kocsmáját nyert, nem adott ingyen halat, de egy ideig ingyen adta a sajtot. Ma már ki kell találni a menühöz tartozó sajt méreteit és akkor ingyen lehet pezsgőt kapni. Barátom elbeszélése szerint: a korcsmáros közölte:

— A sajtunk ma is kitűnő. Magam vásárolom és ha a közelben nem akad megfelelő, elmegyek akár Somersetig is érte.

Ez a Somerset nevű község egyébként kétszáz kilométernyire van Londontól.

III.

Deauvilleben a kaszinó előtt

hét rolls-royce-kocsi

várakozott. Egy angol felsőháztott: — Istenem, mégis csak itt Franciaországban van élet. Londonban soha nem láttam egy-öt hat Rolls-Royce-nál többet.

IV.

Olajmérnök barátom egy párisi egyetemi hallgatóval utazott

Trapezunt

felé. A fiúnak odahaza olajmezői vannak. Isztanbulnál felszállt a hajóra a fiu anyja és a huga: az Olajmezők Virága. Az öregasszony meg a fiu nagyon megkedvelte barátomat, szótak neki, adjon egy fontot: és megveheti feleségnek az Olajmezők Virágát. Barátom nem akarta megbántani a kedves családot, megvette a kislányt. Az Olajmezők Virágát azonban elfogta a tengeri betegség, amelyet annál kevésbé bírt elviselni, mert éjféle-ködmön és szoknya volt rajta, vastag és terhes fejdísz, végül és ráadásul fojtó félért. Amikor a kislány harmadszor ájult el a háborgó tenger tetején háborgó hajó fedélzetén, barátom felajánlotta gumifüldökádját, hogy Fatme, az Olajmezők Virága kissé felfrissítse magát.

A kislány engedelmesen követte a felszólítást, bement a kabinba, amikor azonban már másfél órája elmaradt, az aggó társaság érte ment. A leendő anyós nyitott be a kabinba, majd kétségbeesetten intett, hogy segítsenek, mert Fatme félig ájult állapotban viaskodik a modern higiénával.

Fatme ott ült az ágy szélén, előtte a gumifüldökád, tele hideg tenger vízzel. Sovány két kis karján feltúrta a fekete ködmönt és ezt a sovány két kis karját bagdadian himbálgatta a hideg vízben. Nem tudta, hogy mire való a fürdőkád.

V.

Elegáns kis gyárvaros Hollandiában

Eindhoven.

Tudvalevő, hogy a hollandusok meglehetősen gazdagok, tekintve, hogy országuk akkora, mint nálunk egy-két vármegye, népességük kevesebb, mint a miénk, de van gyarmatuk, amely

Kisiklott a Bucuresti-temesvári Rapid, a cernauti személyvonat pedig összeütközött

Több súlyos szerencsétlenség történt — Nagy a C. F. R. kára

Craiova, december 21. A CFR vezérigazgatóságához beérkezett jelentések szerint a tegnapi nap folyamán

két súlyosabb természetű vasúti szerencsétlenség történt az ország területén. Így szerencsétlenség érte a Bucuresti—Temesvár között közlekedő 13-as számú Rapid vonatot.

Amikor a szerelvény Cotofeni állomásán keresztül haladt, a mozdony eddig még ismeretlen okból kiugrott a sínpárból és felborult. Néhány pillanattal később, a jugoszláv kocsit kivéve,

valamennyi vagon szintén kisiklott.

A hivatalos jelentés szerint, mindössze a mozdony vezetője szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket, úgy, hogy kórházba kellett szállítani. A Rapid egy másik mozdonyal, két órai késéssel folytatta útját.

Még súlyosabb vasúti szerencsétlenség történt a Bucuresti—Cernauti vonalon Secueni és Roman állomások között

A Moldova folyó vasúti hidjától mintegy kétszáz méternyi távolságra az 5003-as számú Bucuresti—Cernauti személyvonat teljes sebességgel belefutott a nyílt pályán vesztelő 5501-es számú Bucuresti—Cernauti gyorsteher szerelvénybe. A hóviharakra való tekintettel tegnap ennek a vonatnak is

körülbelül két órás késése volt. Így azután, amikor a szerelvény befutott a secueni állomásra, nem sokkal azelőtt hagyta el a pályaudvart a gyorsteher vonat. Néhány pillanat múlva a személyvonat is tovább folytatta útját és a mozdonyvezető, hogy behozza a késést, gyorsvonati sebességre váltott át. Időközben a gyorsteher a Moldova folyón keresztül vezető hidat elhagyva kellő göznyomás híján kénytelen volt a nyílt pályán leállni. Néhány perccel később a személyvonat behorant a gyorsteherbe. A rendkívül heves összeütközés következtében

a gyorsteher szerelvény utolsó két kocsija teljesen tönkrement.

Az összeütközés erejére jellemző, hogy az álló szerelvény utolsó kocsija apró vas- és fadarabokká vált.

A szerencsétlenségnél Constantiniuc Erien cernauti fékező, Lazar Elenbogen gura-homorului kereskedő és még egy harmadik személy rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett és valamennyiüket kórházba szállították. A kórházban a fékezőn műtétet hajtottak végre és ennek során egyik kezét amputálták. A történetekért a secueni állomásfőnököt és a forgalmatészt teszik felelőssé. A vonalon egyelőre csak átszállással tudják a forgalmat lebonyolítani. Az anyagi kár igen nagy.

Megbirságotlák a kereskedőt, ha feleségét nem vétette fel a betegpénztár tagjai közé

A rendelet csak azokat a kereskedő feleségeket érinti, akik az üzletben tevékenykednek. — A kereskedőtársadalom tiltakozása

Az utóbbi időben a betegsegélyező pénztár ellenőrei rendszeresen felkeresik a kereskedőket, hogy ellenőrizzék, vajjon a családtagjaik, főleg pedig a feleségük nincsen-e az üzletben? Amennyiben ott találják a kereskedő feleségét, aki segít férjének a munkában, úgy

3-5 évre visszamenően felveszik a betegpénztár tagjai közé és ugyanolyan összegű bírságot vetnek ki, mint az évekre visszamenő betegpénztári járulék.

A pénztárnak ez az álláspontja értelmességi vita tárgyává tehető, vajjon a betegpénztárnak jogában áll-e a kereskedőnek az üzletben kisegítőként foglalkoztatott felesége után is betegpénztári díjakat beszédeni. A joggyakorlat csak a második fokig jutott el és ebben a kérdésben a semmitőlsek harmadik fokán még nem mondotta ki a végős döntést. Második fokán, amely a központi betegsegélyező pénztár kebelében létező bírságnak az álláspontját szegte le, kü-

lönözött ítéletek vannak már, amelyeknek tulajdonképpeni része valóban

kötelezte a kereskedőket ezen díjak befizetésére.

A betegpénztár ellenőrei éppen most szorgalmazzák az ellenőrzésnek eme módját, amikor küszöbön áll a kereskedők jóléti intézményéről és biztosításáról szóló külön törvénynek a megjelenése. Érdekeltek körök azon az állásponton vannak, hogy

nem lehet a kereskedőt és annak családtagját két biztosítási rezsim alá helyezni.

Ennek az álláspontnak az érdekelt körök kellő nyomtatékokat kívánnak adni és ezért a temesvári Kereskedők Egyesülete már felkérte a hasonló helyzetben levő összes kereskedőket, közöljék a betegsegélyező pénztárral felmerült ilyen konkrét esetüket, hogy ezeket a kereskedelmi kamarához juttassák el és illetékes helyen orvoslást kérjenek.

TÜZIFA
bükk, tölgy, cser és gyertyán legelősebb áron,
az első keresztény faraktár,

Comerțul Lemnului S. A.

V., Piata Brasov (Lunapark mellett.) Telefon-
szám: 33—64.

háromszor akkora, mint egész Európa és „csak” kilencvenmillió benszültét él rajta. Szóval olyan gazdagok, hogy még véletlenségből sem követnek el valami tisztességtelenséget. Ennek ellenére tisztában vannak azzal, hogy alkalom szüli a tolvajt. Aki ilyen alkalmat ad, azt megbüntetik.

Minap történt, hogy az egyik eindhoveni fűszeres éjszakára kint hagyta a baltja előtt a biciklijét, tekintve, hogy Hollandiában biciklit lopni annyi, mint idehaza nálunk almát lopni. Ennek ellenére akadt tolvaj, aki elkötötte a biciklit. A fűszeres ismeretlen tettes ellen fejelentést tett. A bicikli ára néhány forint. A törvényszék száz forintra büntette a fűszerest, mert rossz példával járt elől és hanyagságával megkísértette egy derék és tisztességes hollandus lelkét, aki — sajnos — valóban elbukott, amikor ellopja az idegen biciklit.

Anglia jövője olyan lesz, amilyen a múltja volt

London egymagában nem jelenti Angliát. — Sir Charles Petrie érdekes előadása

Sir Charles Petrie, a kiváló történész „Anglia a huszadik században és ami utána következik” címmel előadást tartott. Amikor előadásomat a huszadik századi Angliáról s arról, ami utána következik megkezdtem — mondta Sir Charles —, úgy érzem magamat, mint az a sorbonnei egyetemi tanár, aki a harmadik köztársaságról hirdetett előadást, de a tizedik órán még csak Nagy Károlyig jutott el. Nekem is ott kell kezdenem, hogy Angliában még mindig mélyen szántott nyomai vannak a régi agráréletnek. Aki Folkestonétól Londonig utazik vasúton, az ablakon át a kertek és mezők tömegét látja. Meggyőződhetik róla, hogy annak az angol embernek, akinek nem jut park, lelki szükséglete, hogy kicsiny kertecskéje legyen. Így gondolkodik a népesség tömege; gazdagabb és előkelőbb osztályok hajlandók csak Londonban bérelt lakásban lakni.

— Ez egyik oka annak, hogy London egymagában nem jelenti Angliát. A másik oka ennek az, hogy amikor Anglia industrializálódása megtörtént, új géppontok keletkeztek, így Manchesterben és Birminghamban, Dél-Anglia elhanyagolódott. A szén felfedezése és használata új gazdaságot teremtett, amelyek viszont új te-

riületek kiaknázását és további használatára alkalmatlanná tételét idézték elő. Az élet azonban tovább fejlődött és ma már a régi nehéziparokat könnyebbek váltották fel, amilyen például az autóipar és a rádióipar, ami ismét Dél-Angliának újabb virágzását vonja maga után.

— Mindezek nagy változást jelentettek a népesség életében, de ezek csendesen mentek végbe, mert a nép ragaszkodik a hagyományhoz és rajong alkotmányáért. Mi tulajdonképpen az angol alkotmány? Egy francia ember nagyon sok szépet hallott róla és külön Londonba utazott azért, hogy egy jó könyvet vásároljon az angol alkotmányról. Bejárta az összes könyvesboltokat, de nem talált olyan könyvet, amilyent képzelt. Ennek oka az, hogy az angol alkotmány rendkívül bonyolult, a népesség azonban átérzi és szereti. Angliának egyetlen forradalma volt, a Cromwell-féle, amelynek megszüntése után a nép valóságos fellélegzett.

— Az angol politikai életre rányomja bélyegét az angol birodalom. Sokan talán csodálkoznak, hogy nemzetközi ügyekben miért Anglia a leglassabb. Ha a négyhatalmi konferencia tanácskozik, miért Mr. Chamberlain az, kérdezik a kontinensen, aki legtöbbször gondolkozik? En-

Töltse a SZILVESZTERT a Palace Hotel-ban Sinaia

Nagy attrakciók, meglepetések, jazz, stb.

nek egyszerű oka van. Hitler és Mussolini önmaguk határoznak, Daladier kabinetjét, esetleg parlamentjét kérdezi meg, Mr. Chamberlainnek azonban nemcsak azzal kell törődnie, hogy mit gondol a minisztérium és parlament Londonban, hanem azzal is, hogy milyen hatást kelt az ő elhatározása a széles, nagy angol birodalomban.

— A tulajdonképpeni értelemben vett politika — amit a kontinensen belpolitikának mondanak — aránylag csekély szerepet játszik Angliában. Ez a szerep a jövőben még jobban össze fog zsugorodni, olyannyira, hogy ha a külpolitikai helyzet már tisztázódott, akkor Angliában a belpolitikai élet igen nyugodt lesz. A jelenlegi munkáspárt közötti átcsoportosulások lesznek, kevésbé az ellentétek miatt, mint inkább egymás megértése alapján.

— Sokan csodálkoznak, hogy Angliában nincs olyan modern ifjúsági élet és nagy mozgalom, mint a kontinensen. Ennek nem az az oka, mintha az angol ifjúság nem politizálna. Az ifjak nálunk többször politizálnak ma, mint régen, de a régi csatornáknak evnek. A kontinensen egyes kormányok sok minden jónak részesítik az ifjúságot, ami nagy lelkesedést vált ki. Amíg ez a kontinensen inkább újabb mozgalom, addig Angliában ezt hagyományosan csinálják régóta a politikai pártok. Az ifjúság nálunk is érzi a hivatását, de erősen ragaszkodik a hagyományokhoz és az alkotmányhoz, úgyhogy az ifjúság is szavattal azért, hogy Anglia jövője olyan lesz, amilyen a múltja volt.

Nyolcvanhét millió dolláros szélhámosság Newyorkban

Newyork, december 21. A Mac Kesson and Robbins gyógyszervegyészeti gyár botránya egyre dagad és már az eddigi vizsgálat is megállapította, hogy

a vállalat részvényesei egy centet sem fog-nak látni mintegy száz millió dollárra ru-gó befektetésükből.

A visszaélések még arra az időre nyulnak vissza, mikor Amerikában szesztilalom volt. Ez a vállalat beállott szeszszempésznek, megszer-vezte ügynökeinek egész hadseregét s Kanadá-ból temérdek szeszt lopott be az Egyesült Álla-mok területére. Az is kiderült, hogy a cégnek nem volt gyógyszervegyészeti gyára Ameriká-ban, hanem csak

csempészte a heroint és a kokaint.

Mac Kesson and Robbins a részvényesek félre-vezetésére mérleget tett közzé, amelyben a ka-nadai gyár és áruraktár

20 millió dollár értékkel

volt feltüntetve, holott Kanadában a cégnek mindössze egyszerű irodája volt egy gépiró-nóval, rak ársóha sem volt, sem egy gramnya gyógyszer.

A leleplezett cég ugynevezett vezérigazga-tója, egy bizonyos Donald Coster, aki a 57 mil-lió dollárra becsült sikkesztott összeg legna-gyobb részét a saját céljaira fordította, pente-ken a Connecticut államban levő Fairfielden főbelátte magát.

Nesztetve, hogy a rendőrség le fogja tar-tóztatni, mert kiderítette múltját, a fogság elől a halálba menekült. Ez az állítólagos Donald Coster tulajdonképpen Philipp Musica, aki 25 évvel ezelőtt nagy szélhámosságot követett el. Akkoriban

vállalatot alapított Newyorkban kínai haj-behozatalára

és sikerült 2 millió dollárt összehoznia, mert hi-székes embereknek mindenféle hamisított áru-okmányt mutatott arról, hogy egész hajóflotta uton van Kinából Amerika felé milliókat érő hajrakományal. Akkor Philipp Musica nyoma-talanul eltűnt a befizetett 2 millió dollárral. Most Donald Coster álnév alatt

18 millió dollárt harcosolt össze.

Ez volt a nyomozás nagy szenzációja teg-nap, amelyet mingyárt követett egy másik. A cég kanadai menedzserként egy George Ver-nard nevű ember szerepelt, akit a rendőrség le-leplezett, hogy ő

Philipp Musica édestestvére,

Artur Musica, aki fegyvercsempészéssel foglal-kozott, mielőtt beállott a Mac Kesson and Rob-bins drogista-gyár kanadai vezérképviselőjének. A fairfieldi rendőrség közben értesítette a newyorki rendőrfőnökséget, hogy sikerült a gyógyszervegyészeti gyár George Dietrich nevű pénztárnokában felfedeznie

a harmadik Musica-testvért,

George Musicát, de van még

egy negyedik testvér

is, Robert Musica, akit eddig még hasztalanul hajszol a rendőrség. A négy szélhámós kezén

87 millió dollár

tűnt el.

Több évi fogházra és több millió pénzbírságra ítélték az Izvoreanu posztógyár igazgatóit

A bíróság megállapította, hogy aranyat vasértékben akartak kicsempészni az országból

Bacu, december 21. Az Izvoreanu fivérek és a tulajdonuk: képező posztógyár több tisztviselőjé-nek ismeretes aranycsempészési ügyében a tör-vényszék most hirdette ki ítéletét. A bíróság a leg-több vádlottat bűnösnek találta és ezért a követke-ző marasztaló ítéletet hozta: Izvoreanu Carol, Iz-voreanu Iacob és Izvoreanu Avram 4—4 évi fogház és 2—2 millió lei pénzbüntetés, Wiesner Herman 3 évi fogház és 2 millió lei pénzbírság, Davidovici Avram és Davidovici David 1—1 esztendői elzárás, 15—15 ezer lei pénzbírság, Weinberger Leifer 7

havi fogház és 15.000 lei pénzbüntetés, Steinberg Herman és Haimovici Izu 3—3 havi fogház és 5000 lei pénzbüntetés, végül Izvoreanu Sali 300.000 lei pénzbírság. A bíróság egyben elrendelte a bűnjel-ként lefoglalt idegen valuták és arany elkobzását. Blanarescu Vespasian nyugalmazott kapitányt, aki az Izvoreanu-féle posztógyár igazgatója és még két másik négy vádlottat felmentettek. Valamennyi íté-let ellen úgy az ügyesség, mint az elítéltek felleb-bezést jelentettek be.

Szenzációs karácsonyi műsor a SCALA slágermozgóban

A SCALA-mozgó, amely az utóbbi időben a legjobb filmeket mutatta be, az ünnepekre való tekintettel különös gondtal állította össze műsorát úgy, hogy azzal mindenki a legnagyobb mértékben meg lesz elégedve

Heinz Rühmann

európai szenzációt keltő filmje

5.000.000.- keres egy örököszt

Táncsláger: Ich brech die Herzen der stolzesten Frau! — Ich tanz mit Fräulein Dolly Swing!
E hó 24-től kezdve jegylovétel egész nap!

JOURNAL!

Telefon 23—79.

JOURNAL!

Matiné előadások: Vasárnap és hétfőn délelőtt olcsó helyárrakkal, dupla műsorral!

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

HÓ

Jó
A hó
Ha hull
S ha tul
A fákön
— Látom —
Mint csereg
Egy sereg
Fekete madár
És örül,
Hogy körül
Itten
Minden
Csillan ...
Itt van
A hó,
A téli jé.
Ahogy leér
A sok fehér
Picike csillag —
Köréd lebbenek,
Táncra hívják,
Magszurkálnak
Jeges tükkel,
Simogatnak
Fényszemükkel ...

Mily kár:
Lent vár
A sár,
Mely mind magába szivja
És alig él
Már elalél
A sok kecses égi ballerina ...
Ezért gyengéden járj a hóba!
S ha hóba —
Hébe
Szürke lébe
Lép be
Lábad,
Ne fogjon el a bánat.
S ha túlsok
Lucsok
Ragad rád,
Hát
Simítsd le a hócipőt
És ne szidd az időt.
Hiszen
Minden
— Nem mult egy pillanat —
Még apró pihe volt csak
És tiszta, fehér, drága,
Mint egy emberpalánta,
Ha a bölcsöbe hull.

De utána nyúl
A föld, a sár, az élet ...
S lám, mi lett belőle: véled!
De ne gondoljunk erre. Jó?
Hisz hull a hó,
A csodafehér, tiszta hó ...
Hahó!

KOTZMUTH ARTUR.

— ÖFELSÉGE EZER EKÉT AJÁNDEKÓZT SZEGÉNY FÖLDMŰVESEKNEK. *Bucurestiből jelentik:* Öfélége II. Carol király ezer darab ekét ajándékozott az ország különböző részeiben élő földműves lakosságának. A kegyes ajándék a földműves nép élet színvonalának emelését jelentékeny mértékben szolgálja, amely az uralkodónak hő vágyát elégti ki.

December 22 Csütörtök

Zeno, Demeter,
Anasztázia

1660. december 22-én foglalta el Erdély fejedelmi székét Kemény János, aki előbb II. Rákóczi György fejedelem hadvezére volt, majd annak halála után őt választották meg fejedelemmé. 1662. január 24-én a csataterén vesztette életét. Kemény János tudós és író is volt. Munkát írt a zoltárokról és azt Gileádi Balsamum cím alatt kinyomtatta. Ezenkívül megírta önéletrajzát is.

1875. december 22-én halt meg Kemény Zsigmond báró, hírneves regényíró és politikus. Több ízben volt képviselő. Nagyobb külföldi utazásokat is tett. Már egészen fiatalon foglalkozott az irodalommal és különböző folyóiratokat is szerkesztett. 1855-ben átvette a Pesti Napló szerkesztését és 1872-ig állott a lap élén. Kevéssel aztán visszatért Erdélybe, ahol született és 1875-ben három nappal karácsony előtt Pusztakamarásban megszünt élni. Számos regényt írt. Ezek közül legismertebbek a Zord idők és a Rajongók címűek.

— IDŐJÁRÁS. Borult idő, gyenge déli szél várható. A hőmérséklet tovább emelkedik. Köd és dör az ország nyugati részeiben. Általános olvadás kezdődik. Az ország keleti részében tovább havazott, sőt helyenkint hóviharak voltak. Tegnap Câmpulungban —15, Nagyszebenben viszont —3 fokot mértek.

— SZÁZHARMINC INTERNÁLT FOGADALMAT TEVŐ VOLT LÉGIONISTÁT HELYEZTEK SZABADLÁBRA. *Bucurestiből jelentik:* Hivatalosan közlik, hogy azoknak a megismételt és kitaró nyilatkozatoknak következtében, amelyeket a vaslui gyűjtőtáborban őrizetben lévő személyek tettek és amelyekben visszautasítva a volt légionárius mozgalmat, becsületszavukra fogadják, hogy soha többé nem vesznek részt tiltott mozgalomban, a belügyminisztérium elhatározta, hogy megkönnyíti a rendez társadalmi életbe való visszatérésüket és elrendelte 130 személy szabadlábrahelyezését. Magától értetődik, hogy a jövőben az adott szavuktól való legesekélyebb eltérést példás szigorral büntetik.

— BEIRATKOZÁSOK A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS FRONTJÁBA. A városházán a kapubejárat baloldalán nyíló irodában folytak a beiratkozások a Nemzeti Egység Frontjában. Eddig körülbelül ötszázan léptek be az ország egy-egy engedélyezett politikai pártjába. Az iroda délelőtt félnyolctól félkétig és délután négy óratól hélig van nyitva. A beiratkozóknak személyesen kell megjelenniük és a belépési nyilatkozatot aláírni. Csoportos belépések nem lehetségesek és senki a beiratkozásnál nem képviselheti magát mással.

— PALESTINÁBAN CSEND VAN. *Jeruzsálemről jelentik:* A legutolsó jelentések arról számolnak be, hogy Palesztina egész területén javul a helyzet.

— NEM VÁLTOZNAK A MAXIMÁLIS ÁRAK. A város vezetősége az ármezsgállapító bizottság és a gazdasági ügyosztály javaslatára úgy döntött, hogy a különböző élelmiszerek számára megállapított maximális árakat további intézkedésig változatlanul meghagyja.

— AUTOBUSZ ÉS GÉPKOCSI KARAMROJJA. *Bucurestiből jelentik:* Baneasa község közelében a CFR autobusza belerohant egy ploestii személygépkocsiba, amely darabokra tört. Két utasát súlyos állapotban kórházba szállították. Kétfelüket még nem sikerült megállapítani.

— ÖSSZEJÁRJA A PÉNZTÉTELEK AKALMAZÓTÁIT. A városi statisztikai hivatal a helytartóság megbízása alapján összeírja a pénztételek tisztviselőit. Eből a célból felszólították a pénzügyeteket, készítsenek alkalmazottaikról kimutatást, amelyben pontosan tüntessék fel az illetők nemzetiségét és fizetésük összegét. A kimutatást csütörtök, december 22-én, délig kell a város statisztikai hivatalánál benyújtani.

Egykori temesvári diák karrierje

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó, Csáky István gróf külügyminiszter állandó helyetteseül Vörne János rendkívüli követet nevezte ki. Vörne 1890-ben született Ujmolodván a Bánságban. Valamikor a temesvári állami gimnázium növendéke volt a kis Vörne Jancsi, aki akkoriban még nem is sejtette, hogy milyen fényes pályafutás áll előtte. Régi pajtásai most visszamelegkeznek rá. Mennyit játszadoztak a régi bástyák falai között, meg a réten, mikor Jancsi dobta legügyesebben a labdát. Rég elmúlt dolgok. Jancsiból komoly János lett, most a diplomáciai játszmában ragyogtatja képességeit. Sok szerencsét kívánunk újabb méltóságában.

SPORTCIKKEK — SKI

korcsolyák — fényképezőgépek

a legszebb karácsonyi ajándékok

KECSKEMÉTI Temesvár I. Bd. Duca 2.

— LITVINOV ÉS TOGO TALÁLKOZÁSA. *Moszkvából jelentik:* Litvinov külügyi népbiztos tegnap tizedszer találkozott Togo moszkvai japán nagykövettel, de álláspontját a halászati kérdésben nem volt hajlandó megváltoztatni. Újabb találkozási időpontot Litvinov és Togo között nem állapítottak meg.

— Karácsonyi ünnepélyek a napközi ótt-honokban. A város által fenntartott napközi gyermekotthonokban sorra rendeznek a karácsonyi ünnep alkalmából ünnepségeket. A Montia Augustin telekbiró vezetése alatt álló gyárvárosi napközi gyermekotthon ünnepélyén megjelent Warth Péter alpolgármester. Ötven gyermek kapott édességeket tartalmazó szertecsomagot és ruhameit. A meghali gyermekotthonban, amelyet Veia Ion telekbiró vezet, tegnap délután ment végbe a karácsonyi ünnepség. A Trandafir Virgil telekbiró vezetése alatt álló gyermekotthonban ma, csütörtökön délután háromkor, az Erzsébetvárosban pedig, ahol a gyermekotthont Mutu Petru telekbiró vezeti, délután öt órakor rendezik meg a karácsonyfaünnepélyt.

— HALÁLRAITÉLTÉK, MERT AGYONLÓTTE A MISÉZŐ PAPOT. *Vársóból jelentik:* A legfelsőbb Semmitöszék elutasította a halálraítélt Novák fellebbezését. Novák misézés közben agyonlőtte a lubroni templomban Streich lelkészt.

Szemüvegek
Solingeni acélárak beretvák, ollók, kések a legjobb minőségben
„OPTICA“ Carol Prickolmayer
Timisoara II., Piata Traian 8.

— HIRTELEN HALÁL. Szabó Anna gyárvárosi Pindului-uccai lakásában hirtelen meghalt Marius Petru, ötvenkilenc éves állandó lakhely nélküli férfi. Halálát szívizékhűdés okozta.

— ÖNGYILKOSSÁG. Schuch Máttyás hatvanöt éves nagyfalusi gazdálkodó a lakásában felakasztotta magát és meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— Evangélikus istentiszteletek Nagyszentmiklóson és környékén. A nagyszentmiklósi evangélikus templomban december 22-én délután hat órakor és december 24-én, délután öt órakor Kesler Ede lelkész karácsonyi bűnbánó istentiszteletet tart. December 25-én, karácsony első napján délelőtt tíz órakor ürnepi istentisztelet és urvacsoraszítás lesz. Karácsony első napján délután félhatkor a templomban magas színvonalon álló műsoros vallásos estélyt tartanak, amelyen a temesvári evangélikus egyházi énekkar is szerepel. Részletes műsor a templomban kapható. Beléptidij nincsen, de adományokat jótékony célra elfogadnak. Karácsony másnapján, december 26-án Kesler Ede lelkész délelőtt tíz órakor Mária földön az állami iskolában németnyelvű, délután három órakor pedig Nagyszőn magyar és német nyelvű istentiszteletet tart és urvacsorát oszt.

— FELAVATTÁK A VILÁG LEGHOSSZABB RÁDIO-TELEFON VONALÁT. *Washingtonból jelentik:* Sayre külügyminisztériumi államtitkár tegnap felavatta a világ leghosszabb rádió-telefon vonalát, amely Washingtont Sidneyvel köti össze.

GYÓGYSZERTARAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, december 22-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a Traian téren levő Gyigyó gyógyszerár.

A III. kerületben a Miron Costin uccában levő Merker gyógyszerár.

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Ervényesek-e a levegőben kötött házasságok?

Ez a kérdés foglalkoztatja most Newyork két bíróját. Az Egyesült Államokban nagy érdeklődéssel várják, hogy kinek lesz igazsága: Still bírónak-e, aki azt állítja, hogy az amerikai törvények nem ismernek különbséget, vajjon a házasságot a földön, a föld felett, vagy a föld alatt kötötték-e, vagy Brummel bírónak, aki szerint a törvénykönyv rendelkezései csak a földön kötött házasságokra vonatkoznak. Sok olyan intézkedés van, amely mind megköveteli ezt az előfeltételt. Still bíró válaszképpen a tengeren kötött házasságokra mutatott rá. Ha az Óceánjáró parancsnokának jogában áll a feleket a nyílt tengeren jogérvényesen összeadni, miért ne lenne erre ugyanolyan joga a repülőgép vezetőjének? A szabályok előírják, hogy a tengeri gőzösek legalább három mérföldet kell megtennie a vízen és a kapitány csak akkor adhatja össze a jegyeseket. Richard Browman pilóta, akinek gépén Jane Webst, a menyasszonyt és Edward Hobman utaztat, kétszer emelkedett hétézer méter magasságra utasaival, így tehát az előírt távolságot, ha nem is hosszúságban, de magasságban megtette. Minthogy Rowman egy segédpilótát is vitt magával, az előírt két tanu megvolt. A házasságkötésről szabályszerű jegyzőkönyvet vett fel, minden előírásnak eleget tett, a házasság tehát érvényes. A bírák mindegyike körömszakadtáig védi a saját álláspontját. Az ügy nemsokára valószínűleg a felsőbb bíróság elé fog kerülni. Ennek ítéletét annál nagyobb türelmetlenséggel várják, mert több jegyespár elhalasztotta elhatározását, hogy azután ők is repülőgépre ültessenek és hét kilométer magasságban rebeghessék el a „holtomiglan-holtodiglan“-t.

— Kivégzés Németországban. Berlinből jelentik: A thüringiai különleges törvényszék halálra ítélte Förs er Péter német állampolgárt, aki társával meggyilkolta a buchwaldi gyűjtőtábor egyik őrét. Förster annak idején Csehszlovákiába menekült, a rendszerváltozás alkalmával azonban a cseh hatóságok kiadták Németországnak. Társát még hat héttel ezelőtt szintén halálra ítélték és nyomban ki is végezték.

— Az új „orosz cár“ németországi rokonainál. Münchenből jelentik: Vladimir orosz nagyherceg tegnap este Amorbachba érkezett, ahol nővéreinek, Leiningen Kyra hercegnőnek a vendége. A herceg érkezése nagy eseményt jelentett Amorbach városka számára. A lakosság festői csoportokban vette körül a XVIII. században épített templomot, ahol a herceg megjelent, hasonlóképpen nagyon sok kíváncsi érdeklődő érkezett a hercegi palota köré, hogy csak egy pillanatra láthassák a nagyherceget. Vladimir nagyherceg szerda reggel a württembergi Langenburgba u. azott, hogy találkozzék Hohenlohe Langenburg herceggel, aki sógorának, Leiningen hercegnak unokatestvéré. A nagyherceg csütörtökön tér vissza Amorbachba és ott tölti a karácsonyi ünnepeket. Azután Berlinbe utazik, hogy találkozzék másik nővérel, Kyra hercegnővel, aki tudvalegőleg Hohenzollern Ludwig Ferdinand hercegnak, a volt német trónörökös másodszületett fiának a felesége.

— Még a temetők vaskerítését is elveszi a német négyéves terv. Berlinből jelenik: Azon családok részére, amelyeknek hozzátartozóik kriptákban vannak eltemetve, rendeltet adtak ki, hogy sírboltjaik vaskerítését és vaskapuit minél előbb szolgáltassák be a birodalmi vasgyűjtési akcióba. A rendelet szerint a négyéves terv megvalósításához feltétlenül szükség van minden vasra.

— Evangélikus lelkesek mozgalma Niemöller szabadonbocsátásáért. Berlinből jelentik: A német főváros száz evangélikus lelkeske kérvényt intézett Hitlerhez, hogy Niemöller lelkeszt bocsássa szabadon, mivel a sachenhausenben táborban súlyosan megbetegedett. A birodalmi vezér csütörtökre magához rendelte a birodalmi neveléstügyi minisztert, hogy megbeszélje vele a dőnést.

— Még egyszer annyi angol harci repülőgépet gyártottak idén, mint a múlt évben. Londonból jelentik: Sir Kingley Wood angol légügyi miniszter kijelentette az alsóház mai ülésén, hogy 1938 folyamán még egyszer annyi katonai repülőgépet gyártottak havonta, mint az 1937-es esztendőben. A miniszter szerint a jövő esztendőben még jobb eredményeket fognak elérni.

— Schacht emigrációs terve kivihetetlen. Londonból jelentik: A Daily Telegraph megállapítja, hogy az angol miniszterek és a francia pénzügyi szakértők szerint Schacht Hjalmar terve a németországi zsidók kivándorlásának finanszírozására vonatkozólag, kivihetetlen.

(—) MIELŐTT RADIÓT VÁSÁROLJ, hallgassa meg okvetlen az 1939 típusú EUMIG, MENDE, LOEWE, SABA készülékeket a RÁDIO SCHEIRICH & CO. szaküzletben Temesvár I. Bul. I. G. DUCA 5. sz.

(—) A TÖRVÉNYSZÉK ÉS ITÉLŐTÁBLA SZÜNETI TANÁCSA SZOMBATON KEZDI MEG MŰKÖDÉSÉT. A karácsonyi szünet alatt a törvényszékelnél Tigoianu Dimitrie törvényszéki elnök és Bratu Virgil, valamint Leon Jonas szavazóbírók intézik el a fontos ügyeket, míg az ítéletábránál Ionescu Agricola táblabíró írja alá a fontos iratokat. A törvényszék és az ítéletábrla január 9-én kezdi meg rendes működését.

(—) ADOMÁNY. B. I. csenei olvasónk a Déli Hírlap szegényei részére egy csomag élelmiszert küldött, amelyet a kiadóhivatal szétoszt.

(—) EMELKEDNEK A BELFÖLDI SERTÉSÁRAK. A román—német gazdasági egyezmény életbeléptetése folytán a belföldi sertésárak emelkedésben vannak, amennyiben a sertéseknek Németország részére történő kivitele erős ütemben folyik.

(—) A KARÁNSEBESI VAGYONKÖZSÉG ELNÖKÉNEK BEMUTATKOZÁSA. Boila Romulus szedres, akit — mint megirtuk — a karánsebesi vagyonközség új elnökévé neveztek ki, tegnap Temesvárra érkezett és bemutatkozó látogatást tett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezetőknél.

(—) FIATAL MAGYAR ZENESEZŐ KET DALA. Tóth Géza, fiatal temesvári magyar zeneszerző most adta ki két legújabb dalát. Az egyik tangó és címe „A lellem szűz feléd“, a másik pedig szöveg nélküli ünnepi induló. Mindkettőben sok a dallam és az eredetiség. A tangó hamarosan nepszerű lesz a táncosok között. A két dal valamennyi temesvári könyvkereskedésben kapható.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Pettendorf Mihály Antal, Buse Vasile, Angi Ilona.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Salca Viora három hónapos, Popescu Cristina született Iovanov ötvenhét éves, Cserai Árpád napzármas hetvenegy éves, Klein Vencel hatvan éves földmives, Bartos Timót ötvenhét éves munkás.

(—) RADOCSAY LÁSZLÓ ESZTERGOMI FŐISPÁN. Budapestről jelentik, hogy a magyar kormányzó Radocsay László dr. az eddig egyesített Esztergom és Komárom megyék főispánját ezen állásától felmentette és a határkiigazítás folytán megnagybódott Esztergom megye főispánjává nevezte ki. Radocsay László dr. az impériumváltozás előtt Temesvár város főjegyzője volt.

(—) KARÁCSONY ESTÉJÉN CSAK KI-LENCIG JÁR A VILLAMOS. A villamos vasút igazgatósága közli, hogy december 24-én, karácsony estéjén a villamos vasút csak kilenc óráig közlekedik. Este nyolc órakor a villamos kocsi a gyárvárosi végállomásokról utolsó útjukra indulnak és kilenc óra már mind befutnak a remizbe.

(—) EGY PÉKINÁS TRAGÉDIÁJA A Rónác kültenek levő Foscher-féle pékségben Killer Antal húsz éves segéd és Kovács József tizenöt évesztendő inas dolguk végeztével éjszaka lefeküdtek a sütőkemence tetejére, ahol elaludtak. A műhelyben faszénnel fűtött kályha volt, nehogy a helyiségben levő kenyértészta kihűljön. A kályhában tülcsök faszén volt és hamarosan a helyiség tele lett gázzal. Mire az éj folyamán a tulajdonos a műhelybe benyitott, a két legényt eszméletlenül állapotban találta. A helyszínre hívták Ratiu Eugen dr. tisztii orvos megállapította, hogy Kovács József már halott. Killer Antal sikerült eszméletre téríteni.

(—) A TEMESVÁRI CÉGJEGYZÉSI HIVATAL HÍREI. A Winkler S. r. t. Brebenariu Vasile, Simon Virgil dr. és Petrovici Aurel igazgatósági tagokat bejegyezte. A Progres Industrie de Ata S. A. Robu Nicolaet jegyezte be igazgatósági tagként, míg a Transilvania textilkereskedelmi r. t. Pasariu Nicolae igazgatósági tagságát jegyezte be. Bejegyzést nyert ezenkívül a Roman Testvérek r. t. hilleddi cégnek aleptőkeemelése 400.000 leiről 800 ezer leire.

(—) ISZAKOS EMBER HALÁLA. Tornya Vasile huszonnyolc éves németremeteli lakos alkoholmérgezés következtében meghalt.

Rhein borok Rhein pezsgők

Főlerakat: IONASIU S. A.

Telefon: 21—24. és 21—25.

(—) FOGHÁZBÜNTETÉS TILTOTT PROPAGANDA MIATT. A temesvári katonai törvényszék most hozott ítéletet húsz resceai lakos ügyében, akik tiltott propaganda vádjával kerültek a katonai bíróság elé. A katonai törvényszék Ivanovici mechanikus, Bugariu, Balu Magas vádlottakat egyenként nyolc havi, Blaj tisztviselőt hat havi, Ienciu, Dincia, Ciocu és Atragea vádlottakat egyenként négy havi, Bucan Traian és Bulzau Traia vádlottakat pedig egyenként negyvenöt napi fogházra ítélte. A többi vádlottat a katonai bíróság felmentette a vád alól.

(—) GYÓGYITHATATLAN BETEGSÉGE MIATT ONGYILKOS LETT Rimschneider Erzsébet hetvenhat éves asszony, fiának józsefvárosi Müller Guttenbrunn uca 16 szám alatt lakásában. Tegnap délután felkaszította magát és meghalt. Halálát fia, menyé és unokái gyászolják.

(—) A kilométerjegyekre szolgáló utalványok ügye. A temesvári Kereskedők Egyesületétől nyert információ alapján megemlékeztünk az Orient Turist Lloyd tartományi fiókjá által kibocsátott és kilométerjegyekre szolgáló utalványokról. Ezeket az utalványokat a kereskedőknél helyezik el azzal, hogy a kilométerjegyeket a vevők között osszák szét. Ezzel az akcióval kapcsolatban az Orient Turist Lloyd tar. o. mányfi fiókjának igazgatóságától nyert felvilágosítás alapján a tényállás az, hogy ezen akció megszervezése alkalmával majdnem minden nevesebb céget meglátogat az és az akcióval megismertettek. Azok, akik akkor ennek nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot, most arra jöttek rá, hogy a szelvényes kereskedők feltűnő forgalmat értek el. Ami az utalványok kalkulációját illeti, az Orient Turist Lloyd helybeli fiókjá utal arra, hogy a kimutatott differenciából a nagy apparátussal dolgozó társaság fedezi a kilométerszelvények előállítását, a megbízott kereskedők világvárosi stílus reklámját, hogy ezen az úton is minél nagyobb vevőkört, a vasútnak pedig minél több utazóközönséget eredményezzen. Az itteni fiók vezetője közli azt is, hogy a sűrű beállítás valószínűleg azért történt, mert az Orient Turist Lloyd fenntartja magának a szabad választás jogát arra nézve, hogy kiket bizzon meg a kereskedők közül. Egyébként az Orient Turist Lloyd bucmestii hatósági engedély és szerződés alapján működik és mint ilyen, csakis az előírt feltételek mellett tevékenykedik.

A Magyar Tudományos Akadémia bányai tagjai

Jakabffy Elemér dr. volt kamarai képviselőt, a nemzetközösségi kérdés kiváló ismerőjét és szakíróit — mint annak idején megírtuk — a budapesti Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választotta. Rejta kívül ennek a tudományos intézetnek még a következő bányai származású tagjai vannak: Orsós Ferenc orvos:anár, született Temesvárott, Tomcsányi Móric egyetemi tanár, született Temesvárott, Mihailich Győző egyetemi tanár, született Temesváron, Lukinich Imre förténettudós, született Varjason, Bartók Béla zeneszerző, született Nagyszentmiklóson, Földes Béla volt miniszter, született Lugoson, Horgér Antal dr. egyetemi tanár, született Lugoson és Kerpely Kálmán műegyetemi tanár, született Oravicán. A bányai származású akadémikusokról érdekes cikket közöl a most megjelent Magyar Népnaptár. A változatos tartalmú Magyar Népnaptár ára tizenhat lei.

Legmodernebb fehérnemű és fekete takarékú helyek és szobakályhák legolcsóbban
JUNGINGER
Temesvár II. Str. Timocului 1.

Mozi

MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 22.

APOLLÓ: Egy csillag született (angol film).

CAPITOL: Hazugság, asszony a neved (angol film).

SCALA: Az arany nyíl (angol film).

RIVOLI: Katja (francia film).

KÖZGAZDASÁG

Az évvégi leltár elkészítése az áprilisi módosító adótörvény szerint

A pénzügyminiszter válasza az Ugir átíratára

Az 1938. április 1-én kelt 76. számú Monitorul Oficialban közzétett egyenestörvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény, a beruházások leírására vonatkozólag (31. szakasz 6—7. pont) előírja, hogy: „A vállalatok kötelesek az aktív javak leltárát egyenként felvenni és a leírási időszak készítése szempontjából a leirt összegeket évek szerint kimutatni”. Az erre vonatkozó végrehajási utasítás pedig (97. §) még hozzá adja, hogy: „A javak mindegyikénél beírandó annak kezdeti (beszerzési) értéke, a minden egyes évben történt leírás és minden egyes év végén fennmaradt (le nem írt) érték. A kivételt eszközölő közegek ezeket az állapotkimutatásokat, az illető vállalatok által hitelesítve, az illetők adókievettési dozzárjához fogják csatolni, hogy az adóköteles jövedelem megállapításánál felhasználhassanak”.

Az Ugirnak a fenti rendelkezések közelebbi megvilágítására vonatkozó kérdésére a pénzügyminiszter 1938. évi 406.923. sz. alatt kelt leiratában a következő választ adta: „Az aktív javak egyenkénti leltározása alatti, a darabok (alkatrészek) csoportonkénti és gép-egyenkénti leltározása értendő és nem minden egyes darabnak külön-külön való felvétele. Az egyenkénti leírásokra vonatkozó rendelkezések csak az 1938. április 1 utáni beruházások esetében fognak alkalmazhatni; a leltár ez-

után, beruházási kategóriák szerint lévén csoportosítandó, ott pedig, ahol a leltár eddig is fisek alakjában vezetett, annak vezetése ezental is az eddigi formában van megengedve”.

A pénzügyminisztérium fenti felvilágosításaihoz szükségesnek tartjuk még megjegyezni, miszerint a beruházási kategóriák csoportosítását a szakértők a törvény által engedélyezett leírási kulcsok szerint tartják megfelelőnek és pedig:

- a) be nem épített területek, (melyeknek leírások nincsenek);
- b) irodahelyiségek és alkalmazotti lakásoknak használt épületek, (melyeknek leírási kulcsa 3% a beszerzési értékből);
- c) gyárépületek, (melyeknek leírási kulcsa 50 százalék);
- d) ingó berendezések, (melyeknek leírási kulcsa maximum 15 százalék) és
- e) ingatlan jellegű berendezések, (melyeknek leírási kulcsa szintén maximum 10%). Azok a vállalatok, amelyek beruházásaikat eddig nem ezen kategóriák szerint csoportosították, jól tezik, ha a folyó évtől kezdve, keresztléviszik ezen elkülönítést, természetesen a létező és globálisan vezetett értékesítési alapnak — a beruházási kategóriák értékének és a leírási kulcsoknak — megfelelő arányában való felosztása mellett.

A kereskedelmi és ipari vállalatok mindenkor kötelesek cégük pontos szövegét feltüntetni

Ez év május 19-én fontos törvényrendelet jelent meg, amely a kereskedelmi és ipari cégek bejegyzésére vonatkozólag tartalmazó számos rendelkezést. A temesvári kereskedelmi és iparkamara az utóbbi időben megállapította, hogy a kereskedelmi és ipari cégeknek nagy része az említett törvényben írtakat nem tartja be. Erre való tekintettel a kereskedelmi és iparkamara ismételtén felhívja az összes cégek figyelmét arra, hogy mindennemű üzleti és levélpapírjukon, a számlákon, megrendelő lapo-

kon, falragaszokon és bármilyen más nyomtatványokon kötelesek úgy cégüknek pontos szövegét, mint a cég hivatalnál történt bejegyzéseknek a számára is látható formában feltüntetni. Azok a cégek, amelyek emblémát, jelképet is használnak, kötelesek ezen emblémák mellett mindenkor cégük pontos szövegét és a cégjegyzési számokat szintén feltüntetni. Az embléma szövegének nagysága a cég szövegének nagyságának legfeljebb a kétszerese lehet.

Megalakul a Kereskedők és Iparosok Segélyintézete

Az intézet életbiztosítási szervezetet létesít, amelybe nem kötelező a tagok belépése

A hivatalos lap mai számában megjelent a Kereskedők és Iparosok Segélyintézetéről szóló törvény. Az intézetbe csak az iv kereskedők és iparosok léphetnek be és a tagok elszegényedésük esetén a.) orvosi és gyógyszer segélyt kapnak balesetből származó betegség esetén, b.) tartós rokkantság esetén pénzsegélyt, c.) saját, feleségük és kiskorú gyermekeik elhalálozása esetén emetkezési segélyt, d.) pénzsegélyt nyomorba jutás esetében.

A törvény ezen kívül életbiztosítási osztályt szervez, amelybe a tagok nem kötelesek

belépni. A törvény 37—51 szakaszaiban részletezi a segélynyújtás közelebbi módosításait. A baleset esetében való gyógykezelés hat hónappal tovább nem terjedt. A rokkantsági segély 66 százalékos munkanélküliség esetén foyósítatik. Az állami hozzájáruláson és az ajándékozásokon kívül az új intézet a tagdíjakból alakítja a vagyont. A tartalékalapot a Banca Nationala-nál helyezik el, de husz százalékot ingatlanra fektetnek. Az életbiztosítási díjak beszedése a kereskedelmi és Iparkamara útján eszközözik.

A kereskedelmi vállalatok eddigi pénzügyi ellenőrzését új alapokra helyezik

Tareanu V.ctor vezérfelügyelő fontos rendelete

A Kereskedők Egyesülete azzal a kéréssel fordult Tareanu Victor kormányzó pénzügyi vezérfelügyelőhöz, hogy a karácsonyi nére függessze fel a kereskedőknél folytatott szokásos alkalmi ellenőrzéseket és amennyiben ezek különösebb okokból mégis szükségessé válnának, halasztassa azokat ünnepek u.ánra, tekintve, hogy az ünnepi hetek alatt a kereskedők és személyzetük munkától való elvonása hátrányos a gazdasági életre. Tareanu vezérfelügyelő kijelentette, hogy

az ellenőrzés eddigi rendszerében január elsejétől kezdve melyreható változásokat eszközöl.

Beszünteti az alkalmi ellenőrzést és a jövőben azt a rendszert vezeti be, hogy a vállalkozóknál, kereskedőknél

csak a központból indított különleges felhatalmazással bíró ellenőrök jelenhetnek meg

és ezek is bizonyos időszakokban fel fogják egymást váltani. A már ellenőrzött időszakok lezártnak tekintendők. A vezérfelügyelő felszólította az egyesületet, hogy minden egyes tudomására hozza a hatásköri túllépést haladéktalanul közöljön vele, mert csak akkor tud az új rendszer törekvéseinek megfelelő módon minden visszaélést kiküszöbölni.

Italmérők kedvezményes nyitvatartási engedélye

A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki az italmérőeknek a zárórán túl való nyitvatartásáról. Emlékeztet a M. A. T.-törvény 203. szakaszára, mely szerint az általános nyitvatartási időn túl szülő engedélyt csak a minisztérium adhat. Tehát a rendőrhatalom engedély nem elegendő, hanem a pénzügyi igazgatóságoktól is jóváhagyást kell kérni. Elsősorban — városokban a rendőrségtől, a falvakban a szolgabírószéktől — kell engedélyt szereznit, amely díjmentes. Ennek az engedélynek a birtokában kérvényt kell a pénzügyigazgatóságokhoz benyújtani az állandó záróra meghosszabbítás iránt a Monitorul Oficial 154. számában közölt rendeltetvény szerint és ott kell a törvény szerinti takst befizetni. A pénzügyigazgatókat utasította a miniszter, hogy lépjenek érintkezésbe a rendőrhatalommal a helyes alkalmazás végett. Addig is a pénzügyi közegek átmenetileg nem vesznek fel kihágási jegyzőkönyvet azon italmérők ellen, akik elmulasztották a kedvezményes nyitvatartási engedélyt a pénzügyigazgatóságoktól beszerezni.

Árfolyamok, gabonaárak

SZERDA, DECEMBER 21.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz líra 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márká 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a tengeri iránti érdeklődés élénkült és az árak javultak. A búza és a többi gabonamű irányzata azonban továbbra is lanyha és a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi búza 78 kilós 365, torontáli búza 330, időszerű tengeri 300, örlöképes tengeri 315, zab 420, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 330, korpa 270, ötkömog 730, új tökmag 650, muharma 300, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt: 740 lei százkilónként. A löheremag 18, a lucernamag 52 lei száz-

— A KOMPENZÁCIÓBAN EXPORTÁLHATÓ ÉS IMPORTÁLHATÓ CIKKEK A- ÉS B-LISTÁJÁNAK KIEGÉSZÍTÉSE. A Monitorul Oficial 1938. évi 290. számában közölt minisztériumi jegyzőkönyv alapján az A- és B-listák a következőkkel lettek kiegészítve: Az A-exportlistába pótlólag felvettettek — a mindegyik mellett, kitüntetett szabad devizának a B. N. R. részére leendő átengedése mellett — a vámtarifa következő tételai alatt felvett cikkek: 21—15%; 43 — deviza átengedése nélkül, ex. 361—10%; 285—40%. Az átengedendő devizák kvótái megvalóztak a következő tételknél: 307 és 308—10%, 439 — kvóta nélkül; 1650—10%; 1687—10% és 1694 — kvóta nélkül. A 230 vámtétel alatti cikkek töröltek a listából. A B-importlistába a következő vámtételek alatti cikkek lettek pótlólag felvéve: 140/a—143/c, ex. 786, ex. 792, ex. 927, ex. 980, ex. 1115 és 1603.

— Közgazdasági botrány Argentínában. Argentina közgazdasági köréit egy különös sajtóbotrány foglalkoztatja. Az egyik legelőkelőbb közgazdasági távirati ügynökség, az Argentina Financial Service két német származású igazgatója, Schuck Walter és Taudt Ralfot tartóztatták, mert az argentinai valú a stábilizálásról szándékosan hamis hírt továbbítottak külföldre.

— A GYAPJUFONALAK BEHOZATALA. A Monitorul Oficial 1938. évi 291. számában közzétett királyi rendelet szerint: a 140—145. vámtételek alatti gyapjufonalak behozatala csak az esetben fog engedélyeztetni, ha az importőrök a hazai fonóaktól előzetesen a következő mennyiségeket vásárolják: a kg.-ként 32.000 méterig terjedő fonalak — 40%-át és a kg.-ként 32.000 métert meghaladó fonalak — 60%-át a behozni kért mennyiségnek.

— Leszállítható a szacharínbírás. A pénzügyminiszter fellebbezése folytán a bucurés íl ítélőbírja egy konkrét ügyben kimondotta, hogy a szacharín-kihágás esetében a minimális 50 ezer leies bírás a törvényszék által a bűn előírásának keretén belül leszállítható. A pénzügyminiszter képviselője ugyanis azt állította, hogy a kérdéses bíróság polgári természetű, tehát a bűn-é kördex alkalmazásának nincsen helye. Az ítélőbírja ezt az érvelést nem fogadta el és így a törvényszék által megállapított 2000 leies bírás maradt érvényben.

SPORTSESEMÉNYEK

Román kupamérkőzések az asztali tenisz sportban

Az asztali-tenisz szövetség a következőképpen írta ki a Román-kupa mérkőzéseket.

A versenyeket január 22—24-ik napjain Bucarestben rendezik meg a következő versenyszámokkal: Férfi egyes I—III. osztály, női egyes (egy osztály), ifjúsági férfi egyes, férfi-páros I—II. osztály, női páros (egy osztály), vegyespáros (egy osztály).

Nevezési díjak: 100 lei az I. osztályú és páros számokra, 60 lei a többi csoportokban és számokban. Nevezési határidő január 14. Nevezésekkel együtt postautalványon kell elküldeni a díjakat is Vasile Grozea Bucaresti, I. Str. Go-

gu Canacuzino 33. sz. címre, mert enélkül a nevezést nem fogadják el.

A szövetség 75 százalékos utazási kedvezményt ad mindazon egyesületeknek, melyek legalább három versenyzőt neveznek be.

Minden olyan városból, ahol kerületi szövetség van, a szövetség kijelölendő három, Kolozsváron és Nagyváradon az első legjobb öt játékos, január 21-től kezdve 24-ikén estig teljes ellátást kap. A többi játékosok naponta 35 lejért kapnak ellátást. Január 14-ike után nem fogadják el a nevezést a szövetség. Sorsolás január 21-ikén este lesz.

Uj rendszer az egyetemi atlétikai bajnokságokon

Az atlétikai szövetség rendeletet adott ki, mely szerint a jövő évtől kezdve az egyetemi atlétikai bajnokságokat az egyetemi székhelyeken, Bucarestben, Kolozsváron, Chisinauban, Iasiában és Temesváron kell megrendezni. Ezek kerületi jellegűek lesznek, míg az országos egyetemi bajnoki címekért az öt kerületi bajnokság győztesei, tehát versenyszámanként ötven Bucarestben, ünnepélyes keretek között rendezendő bajnoki viadalon fognak megmérkőzni. — A bajnokság új rendszerét csak helyeselni lehet, a magunk részéről azonban — sportszerűségi okokból — helyesebbnek tartanánk, ha az országos bajnoki döntőn a kerületi bajnokságok második helyezettei is részt vennének. Ezzel a bajnoki döntő érdekesebbé válna, másrészt nem fordulhatna elő az az igazságtalanság, hogy ne küzdhessenek az országos bajnoki címért azok, akik esetleg egy centiméterrel, vagy milliméterrel kevesebbet vesztek a kerületi bajnokságokon.

Az atlétikára helyezi a fősúlyt az Ország Óra

Az Ország Óra szabályzatának megjelenése után nyomban megkezdte értelemesebb munkásságát az ország sportéletének fejlesztésére. Az elnökség elsősorban az atlétikát akarja népszerűsíteni a fiatalság körében és ezért a technikai ügyosztály január 13—18-ik napjaira egy-egy tesztnevelési tanárt és tanárnőt hívott Bucarestbe az összes megyei székhelyekből, a katonai intézetekből és az összes, az Ország Óra hatásköre alá helyezett sport és nemzetvédelmi szervezetek kebeléből. A behívott szakemberekkel az Ország Óra ismeretnie fogja az atlétikára vonatkozó terveit, azoknak gyakorlati kivitelét tárgyalja meg és általában elvi utasításokat fog adni arról, hogy az ifjúság fősportja az atlétika legyen. — A tanácskozások után az Ország Óra modernül felszerelt, új sporttelepek építését fogja megkezdeni.

Összeállították a si-világbajnokságok műsorát. A si-világbajnokságok előkészületei már lázasan folynak és a rendezőség összeállította a végleges versenyműsort, mely a következő: Február 11. Megnyi ó ünnepség. Február 12. Lesikló versenyek. Február 13. 4x10 km-es stafétafutás. Február 14. Lesikló akadályverseny. Február 15. 18 km-es egyéni és összetett sífutás. Február 16. Összetett síugrások. Február 17. Katonai járóverseny. Február 18. 50 km-es sífutás. Február 19. Egyéni ugróversenyek. A világbajnokságokon, mint ismeretes, Románia katonai csapata is részt fog venni, valószínű azonban, hogy a kiülő brassói versenyzők közül is néhányan megjelennek a nemze közti társaságban. Ez annál is kívánatosabb lenne, mert legjobb versenyzőink már elérték a nemze közti mértéket.

Sporthírek mindenfelől

Svájc válogatottja 1940-ben jön Bucarestbe. Luchide Octav szövetségi főtitkár megbeszéléseket folytatott Bucarestben a svájci labdarúgószövetség elnökével a Román—Svájc válogatott mérkőzésre vonatkozóan. Eredetileg úgy volt, hogy a két ország B. válogatottja utközik meg, tekintve azonban, hogy Svájc válogatottja 1940-ben Budapesten játszik az Európa Kupa keretében, Eichner elnök és Luchide főtitkár abban állapodtak meg, hogy a magyarok elleni mérkőzés u. n. rendezik meg Bucarestben a Román—Svájc válogatott mérkőzést. A mérkőzés pontos határidejét később állapítják meg.

Leváltják Luchide főtitkárát? A Straja Taru rendelethez értelmében a szövetségi főtitkári állás a jövőben nem lehet fizetett tisztség, hanem csak tiszteletbeli. A rendelet következtében szó van arról is, hogy Luchide Octav főtitkár ilyen körülmények között nem hajlandó továbbra is elfoglalni a főtitkári posztot. Tudni kell ugyanis, hogy Luchide a román labdarúgószövetség megalapítása óta ebben a minőségben működik és ez az egyedüli keresi i forrása. Ha a főtitkárnak valóban távoznia kell, ez óriási veszteséget jelentene a román labdarúgósportnak, mert az elmúlt évek folyamán Luchide olyan nemzetközi összeköttetésekre tett szert, amelyek más csak újabb hosszú évek elmúltával tudna felmutatni. Nem is beszélünk a szövetség, nagy tudást és körültekintést igénylő, adminisztrációjáról, amelyet Luchide főtitkár éveken át nagy hozzájárulással vezetett.

Még van remény rá, hogy Romániát felveszik az Európa Kupába. Az Európa Kupa bizottsága a jövő év tavaszán ül össze Prágában, hogy döntson Németország felvétele ügyében. Valószínűnek látszik, hogy ugyanakkor, amikor Németországnak a felvételét tárgyalják Románia felvétele is szóba kerül. Abban az esetben, ha Németországot nem veszik fel az Európa Kupába, Románia az egyedüli esélyes jelölt, annál is inkább, mert úgy a magyarok, mint a csehek is szívesebben látnák Romániát az Európa Kupában, mint Jugoszláviát.

Angol csapat Bucarestben. A Venus katonai nemzetközi mérkőzéseket tervez Bucarestbe. Arról van szó, hogy május hónapban két mérkőzésre lekötött a Charlton Athletic és Schalke 04 csapatát. Eladescu, a Venus ügyvezető elnöke rövidesen Londonba utazik, hogy véglegesítse a programot.

Megérkezett a Csarny lengyel jégkorcs csapat Bucarestbe. A Csarny lengyel jégkorcs csapat, amely a Venus és a Telefon Club csapatai ellen játszik a fővárosban, megérkezett Bucarestbe. A lengyel követség fogadást rendez, amelyre meghívják a fővárosi egyesületek képviselőit és a sportsajtót is.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-
ucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz, Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Veszélyben a keleti túra. A román válogatott csapat keleti túrája kérdésessé vált. Ugyan- is eddig még nem érkezett meg a török szövetség válasza, amelyben bejelenti, hogy fogadja-e a román csapatot, vagy sem. A török szövetség december 25, 27 és 30-án üzte ki a román válogatott elleni mérkőzéseket. Miután eddig válasz nem érkezett, a román szövetség úgy határozott, hogy amennyiben szerdáiig nem érkezik meg a válasz Törökországból, úgy lemondja a tervbe vett mérkőzéseket.

Efragadtatással ír a francia sportsajtó Ilie Petrescu román öklívivőről. Ilie Petrescu, aki nagy fölényben győzött a francia Ollive felett, osztaftalan sikert aratott a francia fővárosban. A L'Auto megállapítja, hogy a román versenyző végig fölényben volt és Ollive csak a védekezésére fedtette a fősúlyt.

KÖNYVEK

DR. LAZAR BELA: MŰVESZET. A magyar művészeti irodalomban hiányzott eddig olyan könyv, amelyből a művészet lényegére és történetére vonatkozó ismeretek a közönség legszélesebb rétegére számára könnyűszerrel elsajátíthatók lennének. Ez a mű egy kötetben egyetlen művészettörténeti ad. Felöleli az építészet, szobrászat és festészet egész anyagát. Az egyes művészeti irányok és korok gyors vágtában rohannak el az olvasó előtt és ahogy az író magyaráz, észrevétlenül megtanulják, hogyan kell egy képet, vagy szobrot szemlélni, mi az, ami egy alkotást művészi és örökbeérő avat. Nagy segítségére van ebben a szerzőnek az illusztrációs anyag: közel 100 színykép és 36 műmellékleten elhelyezett 64 remek reprodukció szemlélteti az elmondottakat. Dr. Lázár Béla könyvét mindenki megértheti, ifjú és öreg egyaránt. Biztoskező, megbízható kalauz a művészet gyönyörű birodalmában, az emberteremtette álmoképek színes virágoskertjében. A pompás és vasos mű, amely a képanyagon kívül, 350 lap, szép kiállításban, művészi kötésben, Rózsavölgyi kiadásban jelent meg. Ára kötve 251 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

* ROBERT GRAVES: A vitéz Belizár. Belizár, „a császári istállók grófja” Bizánc seregeinek Justinianus császár alatt legfőbb parancsnoka volt olyan nagy katonai és emberi egyéniség volt, amelyen a történelemben kevés akad. Krisztus után az V. században született egy thrák faluban. Mikor 6 éves lett, anyja megesketezte a szentírásra, hogy kerüljön fogja a világot, a húst és az ördögöt. A férfivá lett Belizár öröké megtartotta fogadalmát. Tünelmes katonai tehetségével korán a legmagasabb rangig emelkedett. A hunok harcolási módját a gótokkal egyesítve, diadalmas csatákban mérkőzött meg az akkori világ legnagyobb urának, a perzsa királynak és a félelmetes gótoknak haderőivel. Justinianus császár féltékeny lett rá és azt a váddal, hogy trónjára tör, kiszúratta szemét az utolsó pillanatig tántoríthatatlanul hűséges hadvezérnek. Robert Graves az óriási sikerű Claudius életregényének világhírű szerzője, Belizár hú euunchjának szájába adva mondja el a nagy hadvezér élet-történetét. Ennél a könyvnél mozgalmassabb, drámaibbat és érdekesebbet, a bizánci császári boszorkánykunya rejtelmeibe mélyebben bevilágított művet még nem írtak. A kötet az Athenaeum életregény-sorozatában jelent meg, ára kötve 178 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Mindenki ingyen kapja

a Déli Hírlapot (Temesvár, Piața Brătianu 3.) a hónap végéig, ha januárra már most előfizet

Rádió

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 22.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 13: Gyermekek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Hanglemezek. 20.15: Toma Vlădescu előadása. 20.30: Énekhangverseny. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 21.50: Hírek, sport. 22.05: A hangverseny folytatása. 23.20: Hírek. 23.30: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldről francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éntend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Karácsonyi breton mese. Felolvasás. 11.45: Kárpátaljai emlékek. Felolvasás. 1.10: Vitéz Tamásy Lászlóné zongorázik, Sándor Mária énekel. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Magyar Imre és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Karácsonyi tanácsadó. 5.15-5.45: Hírek. 6: Mezőgazdasági félóra. 6.30: Operaházi zenekar. 7.10: Rádió a rádióról. 8: Hírek. 8.20: Lucienne Boyer és Tino Rossi hang-

lemezei. 8.50: „A gyermek”. Karácsonyi misztérium három felvonásban. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szalonzenekar. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Füsi József olasznyelvű előadása. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10: Dénes József és cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Cserkészek közt. Előadás. 8: Farkas Sándor énekel. 8.30: Az orvietoí ítéletnapja. Előadás. 9: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.25: Szalonzenekar.

Bécs. 19.45: Si-est. 21.10: Szórakoztató zene. 23.30: Zenekari hangverseny.

Belgrád. 19.30: Lemezek. 22: Operaszíndarabok. 22.30: Fuvószene. 23.15: A zene folytatása.

Milánó. 18.15: Ének. 22: Operaelőadás.

Strassburg. 18.25: Szórakoztató zene. 21.30: Lemezek. 22.15: Lemezek. 22.30: Zenés játék.

Varsó. 18.20: Zongorajáték. 19.30: Kamarazene. 20: Szórakoztató zene. 22.30: Karének.

PÉNTEK, DECEMBER 23.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 9: Horia Furtună előadása. 19.25: Ion Manu előadása. 20.55: Prof. Nicolae Iorga előadása. 21.15:

I. Peiu zenekara. 21.35: Szalonzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.35 Josef Maria Hauschild. 23: Hírek. 23.15: Petrica Motoi zenekara. 23.45: Hírek külföldről francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána éntend, közlemények. 11: Hírek. 11.10: Régi karácsonyi Felolvasás. 11.45: A spor olók orvosi vizsgálata. Felolvasás. 1.10: Kiss Lajos és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Postászenekar. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 4.15: A kanárimadarak élete. Előadás. 4.45: Hírek. 6: Kőzár Antal és cigányzenekara. 6.30: Sportközlemények. 7: A fejsz ember. Elbeszélés. 7.30: Hanglemezek. 8: Hírek. 8.30: Verdi: Aida című operájának közvetítése. 9.25: Külügyi negyedóra. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 11.25: Hírek német és olasz nyelven. 12.15: Hírek angol és francia nyelven. Utána: Filmrészletek lemezekről. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7: Karácsonyi legenda. Szlováknyelvű éntend, zenés játék. 8.05: Hanglemezek. 8.30: Dickens legnagyobb ve élytárs. Előadás. 9: Hanglemezek. 9.30: Szalonzenekar. 10: Hírek. 10.55: Időjárásjelentés.

Bécs. 21.10: Vidám zene. 23.30: Zenekari hangverseny.

Belgrád. 18.30: Népdalok. 19.20: Hegedűjáték. 21: Népdalok. 21.30: Szimfonikus hangverseny. 22.30 Népzene. 23.15: Zongorajáték.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fiúrd s gyomrhegy hirdetések szavan kint egy leu. Házaság és Levelezés rovatban szavan kint öt lei. minden más rovatban szavan kint két tő lei. Leghisebb apróhirdetés tíz szó. A apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-rafik, Piata Badea Cărtan 3. — Kardos-rafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Gröz-rafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-rafik, Piata Lahovari IV. kerület: Mareh-rafik, Piata Kútt. — Nőgrády-rafik, (Tivoli mellett) — Olariu-rafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-rafik, Bul. Carol 54. — Gázóczy-rafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Állást keres

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra állást keres. Cím IV. Str. Gojdu 10. a házmesternél. 2813

Irada-bírsasszony kezdő, szerény fizetéssel állást keres. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jellegre a kiadóba leadandók. 3020

Mindenes szakácsnő tiszta, rendes, éves bizonyítványokkal állást keres, azonnalra. Cím a kiadóban. 2823

Mosást, vasalást vállal tiszta rendes asszony. Címetek a kiadóba kéri leadni. 3809

Lakás

Bátorozott szoba, fürdőszoba használatlalt és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti bajárral bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt. Kívánatra reggeli és ebéd kosztal. Cím a kiadóban. 3530

Különbejárattal elegáns nagy szoba a Mária-szobor közelében, fürdőszoba használatlalt kiadó. Cím a kiadóban. 2334

Lakás. III. Str. Odobescu 40. sarok házban kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 2837

A Banca Timisoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás
és
egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközvetőszolgálatánál.

Adás-vétel

Rodli megvételre kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 3539

Eladó egy amerikai szekrény bőrből. Hotel Savoy. 2833

Vennék nagyon jó karban lévő ottománt, csak széles, két személyes jón számításba. Címetek kérem a kiadóba leadni ármegjelöléssel „Száz huzat” jellegre. 3813

Porszívógép, jókarban lévő jutánvosan eladó. Cím a kiadóban. 3645

Karácsonyi ünnepekre saját termései ménesi fajboraimat, valamint csemegészőlőt ajánl. Deutsch III. Str. Odobescu 40. Telefon 33—09. 2838

Legfinomabb női és férfi órákat

szép ékszereket vásároljon karácsonyra:

„ORA FIXA“

cégnél, IV., Ion Brătianu-ucca 31.

Szenzációs ujdonságok karácsonyi és ujévi ajándékokban

még nem létezett olcsó árakon

Pollák Károly

papír- és játékkészletében. Temesvár, IV. kerület, Dragalina-tér. Nagy választék babakülönlégeségekből

Ismét kaphatók a legolcsóbb

hócipők és galocsnik

valamint ezeknek szakcszerű javítását vállaljuk. Az ismert gumitalpu prolicipők állandóan rakárón, jutányos árban!

ARENA GUMIPAR-nál Spl. Tud. Vladim. 12. (Traian-híddal szemben)

Legfinomabb szövetsből készült új barna és fekete ünneplő öltöny 2.000 gecs férfi termetre darabonként 2.000 leiert eladó. Megtekinthető délelőtt 10-től délután 6-ig. II. Str. Titu Maiorescu 11. (volt Bárány ucca). 2826

Petróleum kályha megvételre kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 3538

Használt ajtó megvételre kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 3537

Külföldi

Vadászkutya, német vize, 1 éves, fiatal nőstény, sötét barna elveszett. Nyomra vezető, vagy megtaláló jó jutalomban részesül. Krauser parke-tagyár. Telefon: 18—46. 2835

Nagy karácsonyi vásár

Zongorák és pianók legelőnyösebb árakban. Steinway-képviselet.

Wonka-Schreyer r. t.

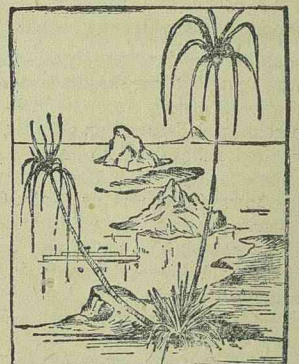
Temesvár, IV., Bonnaz-ucca 3. sz. Telefon: 37—77.

Garantált minőségű

perzsaszőnyegek

legolcsóbban kőzülnek
ORIENTAL
szőnyegszövetében
IV. Bulevardul Berthelot 5

A Golf-áram tropikus hazájába

A „Milwaukee” nevű motoros hajóval január 9-től március 2-ig Nyugatindia, Mexikóba, Észak-Amerikába

A „Caribia”, „Cordillera”, „Orinoco”, „Iberia” nevű motoros hajókkal havonta két téli utazás Nyugatindia, Közép-Amerikába, Kubába és Mexikóba

1939. tavaszán hét közöntengeri és Atlanti óceáni szigetutazás a „Milwaukee” és a „St. Louis” nevű motoros hajókkal. Első indulás Génuából 1939. március 4-én

Tanulmányi utak Észak-Amerikába érdekes programmal, egész éven át. Utazás az 1939-iki newyorki világkiállításra

Időszerű árak mellett a legrövidebb programmal tölthető utazások Hamburg-Amerika Linie.

Felvilágosítások és prospektusok Hamburg-Amerika Linie S. A. R. Timisoara, Str. Morey 1. Tel.: 36-63

35 év óta
SIEBOLD-BUTOR
a legjobb legolcsóbb. Állandó kiállítás: Temesvár, I. Untri-tér